

MAGYAR HÉTFO

Megjelenik hétfőn reggel

Szerkesztőség és kiadóhivatal.

Budapest

VIII., Horánszky-utca 20

Telefon: József 338—21

és József 431—93

POLITIKAI HETILAP

FŐSZERKESZTŐ:

HALLER ISTVÁN

SZERKESZTİK:

CSERNÁTONY LÁSZLÓ ÉS MOVIK ZSIGMOND

Egyes szám ára 10 fillér

Előfizetési árak:

Égész évre . . . 6 pengő

Fél évre . . . 3 ..

Postatakarékpénztári csekk-számla: 53.817

Bethlen miniszterelnök vasárnap éjjel a keleti expresszrel hazaérkezett

Rendőrattakkal kellett szétkergetni a tüntető kommunistákat vasárnap délelőtt a Tisza Kálmán téren, a Rákóczi uton és a városháza előtt

A Népszava szerkesztőségét össze akarták törni a kommunisták — Sok embert őrizetbe vett és letartóztatott a rendőrség

Zilahy Lajos író testvérbátyját félholtra verték a tüntetők

— A Magyar Hétfo tudósítójától. —

Szombaton a rendőrség bizalmas értesítést kapott arról, hogy a kommunisták vasárnapra nagyobb tömeg munkanélküli akarnak az utcára csődíteni és nagyszabású tüntetést terveznek. Kezébe jutott a rendőrségnek több rőpcédula is, amelyeket a periferiákon és a gyártelepek környékén osztogattak. Kétféle ilyen rőpcédulát találtak a szombaton elfogott agitátoroknál. Az egyik rőpcédula egy kisebb pesti nyomdában készült és rajta a következő felírás állt: „Munkások! Elvtársak! Vasárnap délelőtt tíz órakor a Tisza Kálmán téren munkanélküli gyűlést tartunk.” Aláírva az eddigi kommunista agitációkban és rőpcédulákban még ismeretlen testület: „Országos munkanélküli egység-bizottság.” A második fajta rőpcédula kézisajton litografálva készült. A szokásos kommunista frázisok és izgatások után ez is felszólítja a munkanélkülieket, hogy

vasárnap délelőtt 10 órakor gyűljenek össze a Tisza Kálmán téren.

„Ne ijedjete meg” — folytatja — „semmitéle terrortól, se a rendőrkardtól, se a rendőrtisztek gummibotjától. Ne féljete és ne riadjatok vissza a vértől sem, mert már nincs messze az idő, hogy Magyarországon a kommunista párt veszi át az uralmat. Minden terror dacára már az egész országban, minden városban és faluban megszervezték a munkanélküliek kommunista szervezetét.” Aláírva: „Kommunisták Magyarországi Pártja!”

A főkapitányságon ezekből a rőpcédulákból kétszázaléknál több vált, hogy a kommunisták

most már az elkeseredett munkanélkülieket akarják céljaikra felhasználni,

és a multheti kisebb csatározások után nagyobb és ha kell véresebb tüntetést terveznek.

Teljes készület a rendőrségen

A rendőrség természetesen minden óvintézkedést megtett, hogy a tervbe vett csoportosulásokat és tüntetéseket megakadályozza. Vasárnap reggel hat órától kezdve általános peremenciót rendelt el a főkapitány.

Az uccai őrszemeket mindenütt megerősítették, a Tisza Kálmán téren és környékén új őrségeket állítottak fel, a főbb útvonalakon állandóan kerékpáros és lovasjárőrök cirkáltak. Az őrszemeken kívül minden kerületi ka-

pitányságon egy-egy szakasz lovas és gyalogos rendőrt helyeztek készületbe és nagyobb készületben tartották a főkapitányság épületének udvarán is. Mellettük álltak a rendőrség hatalmas új személyszállító autombiljai, amelyek egy-egy egész szakasz rendőrt vihetnek per-

cek alatt a veszélyeztetett helyekre.

Bent a főkapitányság épületében maga Andréka Károly dr főkapitányhelyettes tartotta kezében az egész készület számlait. Ő hozzá futottak be a jelentések és ő maga adta ki telefonon a szükséges utasításokat.

Tüntetés a Népszava szerkesztősége előtt

Délelőtt már jóval 10 óra előtt jelentették a főkapitányhelyettesnek, hogy a Mátyás téren nagyobb csoport munkanélküli gyűléskszik. Több száz főnyi munkanélküli gyűlt ott össze, — úgy látszik — előzetes megbeszélés alapján, hogy azután onnan tömegben vonuljanak a Tisza Kálmán tere.

A rendőrök az utasítások értelmében oszlasra szólították fel a csoportot. A tömeg szembeszállt a rendőrökkel. Többször követ ragadtak fel és megdobálták a rendőröket. Ekkor lovasrendőrök rúgtattak a tömeg közé, mire a tömeg szétfutott.

Tíz perc múlva a közel ötszázfőnyi tömegből az utolsó ember is elhagyta a teret.

A Mátyás téren szétszórt tüntetők a mellékutcákban gyűltek össze és kisebb — húsz, harminc főnyi — csoportokban tartották a Tisza Kálmán tér felé. A rendőrök a legtöbb helyen ezeket a kisebb csoportokat is feloszlatták, némelyeknek azonban sikerült a rendőrök elől kitérni és ezek

énekelve, kiáltozva, fenyegetőzve folytatták útjukat.

Egy ilyen kisebb csoport a Tisza Kálmán tér felé tartva, útba ejtette a Conti uccában a Népszava szerkesztőségét. A Népszava épülete előtt összecsdülvé

botokkal verték a lehúzott vasredőnyöket és a lezárt kaput.

Közben fenyegetve szidalmazták a szocialdemokrata pártot, vezetését és a Népszavát.

— Munkát és kenyeret adjatok! — kiáltottak.

— A pártvezérek hatszobás lakásban laknak, mi meg éhezünk és fagyoskodunk. — A Népszava a nagytöke lapja, össze kell törni!

A Conti uccai rendőrkapitányságról egy szakasz rendőrt futva érkezett a komolyan fenyegetett épület megerősítésére.

A tömeg itt is szembeszállt a rendőrséggel.

— Aljas bérencsek — ordították és botokkal, kövel támadták a rendőrökre. A rendőrök veszélyes helyzetükben

kardot rántottak és megrohmozták a tömeget.

Kardlappal ütötték-verték a tüntetőket. Vér is folyt, de a kardattak ellenére egy sebesült sem maradt a helyszínen.

A Conti uccai attack alkalmával a rendőröknek sikerült az uszítók közül tizenhárom embert elfogni. Közreárták őket és bár a tömeg megpróbálta a kiszabadítást.

valamennyiüket bevitték a közeli VIII. kerületi rendőrkapitányságra.

Az előállított tüntetők névsora a következő: *Temesovszki László* 24 éves asztalossegéd, *Kalicze Ferenc* 39 éves gépmunkás, *Schiff Ferenc* 20 éves szobafestő segéd, *Trohuba Tibor* 19 éves villanyszerelő, *Boros János* 29 éves üzleti szolga, *Spiller Sándor* 29 éves magántisztviselő, *Putnoki Sándor* 26 éves szabósegéd, *Fránk Péter* 28 éves ácssegéd, *Bojfar László* 22 éves cipészsegéd, *Sóos József* 26 éves bognársegéd és *Bartalos András* 24 éves bádgossegéd.

A tizenhárom tüntető közül ezt a tizenegyet késői délutánig a rendőrségen tartották, majd igazoltatásuk után elengedték őket, de az eljárást megindították ellenük.

Két tüntetőt, akiről tanuvalomások alapján megállapították, hogy bottal ütötték és verték a rendőröket, a VIII. ker. kapitányságon hatóság elleni erőszak címen letartóztatták és át-kísérték a főkapitányságra.

Ezek *Horváth Géza* 26 éves sofőr és *Schlotter Antal* 24 éves kártyossegéd.

Botrányos kiabálás a Rákóczi-uton

Időközben a különböző mellék utcákból egyre újabb és újabb csoportok érkeztek a Tisza Kálmán tér felé. A térre azonban nem juthattak, mert a rendőrkordon a te-

(A tudósítás folytatása a 3. oldalon.)

Pénz és befektetés

Írta: Haller István.

Nem vártunk csodát Hágától. Hangsúlyozta ezt a Magyar Hétfo a legutolsó számában is. Nem ringattuk magunkat semmiféle illúzióban s azért nem ért semmi csalódás. Fizetni fogunk. Nem is képzeltük volna, hogy másképpen lesz. Végre is nem az szokott történni, mit a gyengébb akar, hanem amit az erősebb. A belátás, az igazság tisztelete, a jog és méltányosság korrigálhatna valamit ezen a tételen, de hol tartunk még attól, hogy ezeknek súlya döntőbb legyen, mint a hatalom? Csak egyre helyeztünk nagy súlyt, hogy végre szűnjék meg a bizonytalanság és legyen világosan megjelölve a gazdasági és jogi reparációknak az útja.

Ez megtörtént. A tényhez, ha bekövetkezik, azt a reményt fűzzük, hogy enyhülni fog a pénzpiac feszültsége, megindul azoknak a tőkének az áramlása, amelyeket tavolt tartott tőlünk a bizonytalanság. Úgy látszik, ez a következtetés nem volt helytelen. A Magyar Nemzeti Bank kamatrátájának csökkentésében annak jelét látjuk, hogy az optimizmus kezd felszínre törni és a pénzkínálat növekedése megindult.

A magyar állam is mindenesetre felfogja használni a kínálkozó lehetőséget és a produkáló nemzeti erők alimentálására nagyobb külföldi kölcsönt iparkodik szerezni a javuló hangulatú nemzetközi pénzpiacra. Nincs kétségünk abban, hogy ezt a kölcsönt meg is kapja. Azonban...

És itt kell már most egy komoly figyelmeztetést intézni az illetékesekhez. Az a pénz, ami esetleg jönni fog, nem lesz ajándék, hanem kölcsön. Kölcsön, amely kamatot kér. És pedig még a megjavult viszonyok között is súlyos kamatokat. Ezt a kamatot magának a kölcsönzött tőkének kell megkeresnie. Tovább meggyünk. A tőkének önmagát is meg kell keresnie. A kölcsönidő lejártá után a mérlegnek úgy kell zárulnia, hogy a tőkével elért haszon fődözze a kamatokat és a tőkét. Csak ez az egészséges, ez hasznos kölcsön.

Az investícióknak tehát feltétlenül produktíveknek kell lenniök. Nem csak a bejövő pénz egy részének, hanem az egésznek. Ipar, mezőgazdaság, kereskedelem forgassa, használja ezt a tőkét. De ne legyen belőle palota, tudományos intézet, dísz, luxus. Erre csak akkor kerülhet a sor, amikor a nemzet már túl van a kenyérkrízisen, a megélhetés gondján, a roskadozó terheken. Legyen munka, produkció, jövedelem és akkor nem veszedelmes a vállalt teher.

A bankok is ezt a szempontot kell hogy érvényesítsék. Pénzt kell hogy adjanak, de csak produktív célra.

AZ UTÓBBI ÉVEK LEGKÜLÖNÖSEBB SAJTÓPERE

Egy nagyrévi asszony sajtóperit indított két lap ellen,

mert az arzenmérgezési nyomozás során leközlötték háza fényképét — Tízezer pengő kártérítést követel

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Az utóbbi években feltűnően elszaporodtak a sajtópörök. Nem egynek érdekes pikantériát adott a főmagánvádló személye. Az újságíró hamarjában nem is tudta, hogy mosolyogjon vagy bosszankodjék-e, amikor *Endey Árpád, Medvegy Vili* közismert betörőkírályok, börtönviselt családok, házasságseledek, európai híri kalandorok sértett önértékükben a bíróság elé citálták.

Divatba jött, hogy pénzzükében lévő rovtomultú egyének a sajtó megszarolásával próbálkoztak pénzhez jutni. A független magyar bíróság azonban egymás után utasította el és bélyegezte meg a hivatásos pereskedőket.

Ilyen körülmények között nem is lehet csodálkozni, hogy a törvényszék leglátogatottabb tárgyalótermi azok lettek, ahol sajtópörököt tárgyalnak.

A sok érdekes sajtópör közül is kiemelkedik azonban az a két sajtópör, amelyeket egy nagyrévi asszony indított egy reggeli és egy képes hetilap ellen és amely pörök a közeljövőben kerülnek fö-

tárgyalásra a budapesti törvényszéken. Ezek az átlátszó tendenciájú sajtópörök a tisztazugi gyilkosságokkal vannak kapcsolatban.

Egy képet inkriminál, amelyen a háza van fényképezve. A ház előtt csendőrök állnak. Mögöttük egy parasztasszony, akinek csak a kendője csücskét és a szoknyája ráncait lehet látni.

A kép alatt ez a felírás: — A csendőrök házról-házra járnak nyomozni.

A nagyrévi parasztasszony, azon a címen indított rágalmozási, becsületsértési és kártérítési pört, hogy többen ráismernek a fénykép nyomán és neki abból, hogy a két pesti lap lehozta a háza fényképét, nagy erkölcsi, anyagi és eszmei kára van, holott semmi köze sem volt az arzenmérgezés gyilkosságához.

Tízezer pengőre értékeli a nagyrévi asszony erkölcsi, anyagi és eszmei kárát.

A főtárgyalás elő kíváncsian tekint az újságíró társadalom, a jogászvilág és bizonyára a nagyközönség is, mert hiszen ehhez hasonló pör még nem is volt.

OKIRATHAMISÍTÁSÉRT A FOGHÁZBA KERÜLT EGY TISZT ÉS EGY GAZDAG POLGÁR

Szalay László székesfehérvári főhadnagy erkölcsi és anyagi tragédiája

Soós Sándor gazdag vízvezeték vállalkozó segítségével, hamis okmányok alapján elbérálta édesanyja házát

Szalayt és Soóst egyaránt letartóztatták

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Szenzációs és bonyolult ügy tartja igazolomban Székesfehérvár közönségét. Az ügy középpontjában Soós Sándor, az egész városban ismert, vízvezeték vállalkozó áll, kit Székesfehérvár egyik leggazdagabb emberének tartanak. Soós Sándornak gyakran van dolga Pesten, ennélfogva néha napokig a fővárosban tartózkodik. A minap az éjféljeli vonattal érkezett vissza Székesfehérvárra, ahol az állomáson már várta két detektív s azonnal a rendőrségre kísérte. A rendőrségi celláiban töltött éjszaka után másnap Soóst a királyi ügyészségre vitték, ahol Mathey Béla dr. ügyész kihirdette előtte az ügyészség letartóztató határozatát. A letartóztatás előzményei a következők:

Soós Sándor a háború előtt került Székesfehérvárra szegényen, mint a templom egere. Ép akkor épült a fehérvári városi csatorna- és vízműhálózat, amelyek keletében az élelmes vízvezeték vállalkozó számára konkurrenciá hiányában gyönyörű perspektívák nyíltak. Egymás után kapta a mind nagyobb és nagyobb összegű megrendeléseket. Később, mint jól fundált vállalkozó állami megbízásokra is szert tett s olyan tekintélyes jövedelmi forrásokhoz jutott, hogy pár év alatt Székesfehérvár egyik leggazdagabb polgárává vált.

Legális jövedelmein kívül Soós Sándor avval is szerette gyarapítani vagyonát, hogy kölcsönöket adott. Így került ismeretségbe Szalay László főhad-

naggyal. Székesfehérvár egyik legtisztelendőbb családjának sarjával, akinek a vidám élethez semmi pénz sem volt elég. A főhadnagy édesanyja, özv. Szalay Miklósné, néven áll Székesfehérvár egyik legimpozánsabb emeletes háza, ez a ház volt a főhadnagy pénzügyi manipulációinak alapja. Miután apai örökségének nyakára hágot, Szalay főhadnagy egy napon avval állított be Soóshoz, hogy adjon neki kölcsönt édesanyja házára.

Soós adott is, de csak úgy, ha Szalay nem a saját, hanem édesanyja nevét írja a váltóra.

Az ilyenformán kiállított váltók összege lassankint negyvenezer pengőre nőtt, amikor Soós egy napon a pénzt követelte. Özv. Szalay Miklósné, amikor a helyzetet ismerőssé vált, az anyai szeretet kétségbeesésében potom pénzen eladta háza felét s az utolsó krajcárig kifizette fia adósságait, de jogtanácsosa, dr. Schmölecz József jelenlétében megkérte Soóst, hogy

fiának soha többé egyetlen krajcárt se adjon kölcsön, mert ő fia tetelért felelősséget nem vállal.

Soós ezt meg is ígérte.

Más ember hasonló esetben megváltoztatta volna könnyelmű életmódját. Szalay László nem tette. Családos ember léte tovább mulatozott, sőt megtörtént az is, hogy egyetlen napon negyven szá-

galdott fel Fehérvárról Budapestre. Váltól rohamosan szaporodtak. Elkövetkezett aztán egy nap, amikor határtalan könnyelműségében hamis ajándékozási szerződést készített, amely szerint édesanyja neki ajándékozta Nádor-uccai házának megmaradt felét. Evvel a szerződéssel beállított Soóshoz s eladásra felkínálta a fél házat. Soósnak tetszett az üzlet. Kifizetett 45.000 pengőt és szerződést írt alá, amely még két évre özv. Szalay Miklósnénak biztosította a ház jövedelmeit, azonkívül ingyen lakást élete végéig.

Szalay László kezén a 45.000 P is hamar elolvadt. A vidám élet után ekkor jött a nagy felbérédés. A népszerű, jókedvű főhadnagy lemondott tisztí rangjáról, aztán beállított a székesfehérvári honvéd ügyészségre és kérte letartóztatását, mert okirathamisítás útján pénzt vett fel Soós Sándor építési vállalkozótól. Kérését természetesen teljesítették is. Ugyében a hadbírósgát minap tartotta meg a bünygyi főtárgyalást s Szalay Lászlót okirathamisításért el is ítélte.

A tárgyalás során derült világosság arra a szerepre, melyet Szalay ei-

hibázott életében Soós Sándor játszott.

Kiderült, hogy amikor özv. Szalay Miklósné a megmaradt fél ház eladásáról értesült, ügyvédje, Schmölecz József után tudomására hozta Soósnak, hogy a kezei közt levő ajándékozási szerződés hamis. Ennek ellenére Soós a félházat telekkönyvíleg a saját nevére iratta. Miután pedig ezt fehérvári ügyvéd aligha vállalta volna, az átiratás pesti ügyvéd segítségével végeztette.

A fehérvári rendőrség egyébként már régebben figyelte Soós Sándort. Feltűnt, hogy Soós rendkívül gyakran járt Pestre, ahol az Emke-kávéházban tárgyal furcsa emberekkel. Azt is különösnek találta a rendőrség, hogy az építési vállalkozó ropant sűrűn változtatja külsejét, hol meg-növeszti bajuszát, hol levágatja, hol ilyen színűre festi, hol olyanná, Szalay elféltetés után a rendőrség megkezdte Soósra vonatkozólag az adatok összegyűjtését s most az ügyészség ki is mondta a letartóztatását. Az ügy fejleményei elé egyébként Székesfehérvárról nagy érdeklődéssel néznek.

Egy előkelő angol hölgy látomásai Magyarországon

Fischer Annie cikkéből megtudhatjuk: „hogyan mulatunk!”

A Londonban megjelenő *Westminster Gazette* hasábjain egy Fischer Annie nevű angol hölgy mulatságos naivitással számol be magyarországi tapasztalatairól. „Amikor a magyarok mulatnak” címen ismerteti a magyar konyhát és a „furesca” magyar szokásokat, különösen hangsúlyozva a pörkölt nevű eledel nagy nemzeti jelentőségét. A cikk, amely nincs minden jóindulat nélkül, teljes egészében a következő:

Bécs és Budapest mindig híres volt izletes főzjéről. A bécsi étlapokon az ember orosz, lengyel, magyar és szerb ételekkel találkozhat. A budapesti nagy szállókban, amelyek nemzetközi szokásokhoz alkalmazkodnak, magyar konyha nincs, ez csak vidéki vendéglőkben vagy ősi családokban található, ahol a dédanyák receptje nagy becsben állnak s öröklődnek át a család fiatal úrnőjére.

A tél a dús vadászalakomák évadja, ha csak nem „nagy vadra” vadásznak, amikor is az erdő némaságát nem szabad az ékezés és a vadászok zajának megzavarnia. Ép ezért a vadászok csak pár sandwichet és egy flaskóra való forró kávéval visznek magukkal s ezen élnek estig. A vacsora már pazarebb. A vadászát órái után a vendégek egy tisztáson gyűnnek össze, ahol gyehaluttan asztalok és padok állnak. A vendéglátó gazda kötevény két prêmes vadászokbátja elé s hozzálat, hogy nyílt tűzőn elkészítse a „pörkölt”-et, a híres magyar ételt. A „pörkölt” zsirból és vöröshagymából áll, amelyt addig pirítanak, míg megbrunul. Aztán darabokra vágott borjú- és disznóhúst tesznek hozzá pár kandnyi paprikával és vágott burgonyával.

Karácsonyi pudding helyett a magyaroknak diós- és mákoskalácsuk van. A tészta alkotóelemei liszt, vaj, pár tojássárgája, cukor, tejjől és élesztő. A töltéket örölt dió vagy mák mézzel, citromhéjjal, fahéjjal és szegfűszeggel. Szokás, hogy a kalácsot rúdha formálják, amely néha a méternyi hosszúságot is elér. Az egész ház népe, kezdve a házigazdától a legkisebb cselédleányig, egy-egy egész kalácsot kap. A kalácsok kiosztása a karácsony utáni történi.

Nagyon népszerű étel télen a töltött-káposzta is. Nagy káposztaleveleket kismítanak s megtöltik darált sertés hússal, amelyhez sőt, borsot, tojássárgáját és szecscendőt kevernek. A leveleket aztán összegöngyölik s cédnával döklik, amelyet tállalás előtt levesznek róla. A töltelékeket zsírral, vöröshagymával és tejjellett készített vágott káposztában ágyazzák meg.

A koccánó pohár. A nyílt szánkón érkező vendégeket nagyon hideg napokon fahéjjal és cukorral készített vörösborral vendégetik meg. A vasárnap előtti látogatóknak egy pohárka édes tokaji bort adnak apró me-

leg süteménnyel. Budapestén szokás, hogy a lakomák végén, körülbelül hat órákor reggel, forró virslit éltálnak fel. Az ilyen lakoma francia művelés este kilenckor kezdődik s kávéval, likörrel ér véget. A foglyaltot és pezsgőt étfelkor adják asztalra, a hideg bülté pedig két órákor nyílik meg. Reggel virslit helyett néhol bablevest készítenek.

A kocinás még mindig szokásban van, nemkülönben az a régmódi (ma már szerencsére eltűnt) divat is, hogy ebéd után a vendégek kezét fogják. A házból való távozáskor a vendégek az előcsarnokban borraivalót adnak a cselédeknek. Egy angol hölgy, aki először járt Budapestén, így figurázta ki az ottani furcsa szokásokat:

— Három dolgot valdítam furcsának — mondta —: Asztal mellett az emberek egyre-másra megpróbálják, hogy összetörjék egymás borospoharát, de ez sohasem sikerül. Ebéd után szívélyesen elbúcsúznak egymástól, de senki sem megy el. Végül, mikor elhagyják a vendégszerető házat, megfizetik az ebédet annak a cselédnek, aki aját nyit elöttük.

Hát ez, bizony, nagyon furcsa volna, ha így volna.

MAGYAR VAGÓN- ÉS GÉPGYÁR R. I. GYÓRI AUTOMOBILGYÁRA

RÁBA-KRUPP

3, 3.5, 4, 5 és 10 tonnás gyorstherautók. 25, 30, 40, 50 személyes autobuszok

RÁBA A. F.

1.5-2 tonnás gyorstherautók. 11-20 személyes autobuszok.

Központi igazgatóság: BUDAPEST, DEAK FERENC UCCÁ 18.

Telefón Aut. 818-50.

Budapest, Javítóműhely és alkatrészraktár: BUDAPEST, III. KERÜLET, KEREPESI-UT 26

Telefón: József 453-84

STEINSCHNEIDER

73 év óta fennálló ágyműgyár

átszervezés után

paplanait, matracait

minőségben:

magasan fent

árban

mélyen alant

árusítja

Váci-utca 28, Király-utca 72

E heti occasio: 200 drb virágos satin paplan-ajándékárban

Perzsaszőnyeget

gyári szőnyegeket

melyek most érkeztek meg Konstantinápolyból, rendkívül olcsó, versenyen kívüli áron vásárolhat, valamint mindenféle

Axminster, Bukle, stb. finom gyapjú ebédülőszőnyegekben nagy raktár. — Mocett átvető vásár propaganda árúsítás! Megbízható cég! A legfelsőbb körök szállítója. Címre ügyelni!

KLEIN ÖDÖN
IV, RÉGIPOSTA-UTCA 3

(A kommunista tüntetés, A tudósítás eleje az első oldalon.)

ret valóságos lezárta. Az egyre-másra érkező csoportok a rendőrkordonba ütöttek. Némelyik csoport a rendőrök egyszerű felszólítására szétfutott, másokat azonban csak kardlappal lehetett szétvágni.

A Tisza Kálmán téri eredménytelen kísérletezés után egyes csoportok a Rákóczi út felé tartottak.

Körülbelül háromszáz főnyi tömeg verődött össze a Rákóczi úton és a kommunista párt és Kun Béla élettársával vonult a körút felé

— Akasztóóra az egész kormányral!
— Hozzák vissza Kun Béli! — ordították és ököllel, bottal fenyegetőzve lepték el az úttestet és a gyalogjárókat. A járókelők futva menekültek a fenyegető magatartású tüntetés elől. A kávéházak és vendéglők tulajdonosai ijedten rángatták le a vasredőnyöket

Megverik Zilahy testvérbátyját

Miközben a tömeg a körút felé tartott, sajnálatos incidens játszódott le a *Metropol* szálló előtt. A szálloda kapuja mellett állott egy 50 év körüli uriember, akinek egyik szemét fekete kötés borította. Amikor látta az illető, hogy a tömeg hogyan inzultálja az uccán járókelő férfiakat és nőket, felháborodva sietett a közelében lévő rendőrhöz s felkérte, hogy intézkedjen a közönség védelmére.

— *Gazember, rendőrszűlő!*
— *Le kell ütni!* — hangzott fel ebben a pillanatban mögötte és a tömegből fűtőkessel és gummibottal támadtak rá.

Az ütések hátulról érték a fejét és a súlyos csapások alatt eszméletlenül rogyott össze.

Ekkorra futólépésben érkezett oda egy nagyobb csoport rendőr és kardotrániva rohant a tömegnek.

Rövid tusával szétverték a tüntetőket és közülük kettőt, akik a leütött férfit ütlegeltek, elfogták.

A földön eszméletlenül fekvő férfihez kihívták a mentőket. A mentőorvos magához térítette az ölmobotoktól súlyosan megsérült embert, akiről ekkor derült ki, hogy az illető Zilahy Tibor 56 éves nyugalmazott rendőrfőfelügyelő.

Zilahy Lajosnak, az ismert írónak testvérbátyja.

Zilahy Tibor, aki a háborúban fejszerűlést szenvedett és azóta állandóan szemkötőt hord, olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a mentők agyarázkódással szállították a Szent István kórházba.

Zilahy Tibor két elfogott támadóját Veréb József 26 éves ügynököt és Feldmann József 27 éves nyomdászt a főkapitányságra szállították, ahol súlyos testi sértés címén mindkettőjüket letartóztatták.

A Rákóczi úton és környékén közben egyre-másra újból és újból fellángolt a tüntetés. Hol itt, hol ott verődtek össze csoportok, tüntettek, fenyegetőztek és szidták a rendőröket. A VII. kerületi kapitányságról az egész készütség kivonult az utcára. A rendőrök, ahol kellett, kardlappal szórták szét a tüntető csoportokat. Ezeknek a tüntetéseknek a során hét embert fogtak össze a rendőrök.

Egy vakmerő tüntető csoport, miután a Rákóczi úton szétfutott, az Erzsébet körúton át az Oktogon tere vonult és ott parázs tüntetést rendezett.

A tüntetők gumipuskát vettek elő és kavicsokat lövöldöztek a fejszetteknek meglehetősen közönség közé. Az Oktogon téri vakmerő tüntető csoportot csak a VI. kerületi Mozsár uccai kapitányságról kihívott rendőrszakasz tudta szétverni. Ott is kardlappal kellett használni. Fél óra tájban elcsendesedett a tüntetés. Már csak egyes apróbb csoportok próbálkoztak, de ezeket is szétszórta a rendőrök. Egy-egy mellékkücsében összeverődtek, de hamarosan szétszóródtak.

Megostromolták a városházát

Néhány perccel egy óra előtt újabb tüntetést jelentettek telefonon Andréka főkapitányhelyettesnek. A Károly király úti őrszemes rendőr jelentette, hogy a városháza előtt körülbelül nyolcszáz főnyi tömeg verődött össze és tüntet.

A városháza az IV. kerületi rendőrkapitányság készütségét vezényelték ki, **oszlalni ezt a tömeget is.**

A menekülőket lovasrendőrök vetik üldözőbe, akik hat tüntetőt a Kammermayer Károly utcában el is fogtak. Egy óra után az egész városban helyreállott a rend.

A KERESZTÉNYSZOCIÁLISTA SZAKEGYESÜLETEK ORSZÁGOS TANÁCSKOZÁSA A GAZDASÁGI VÁLSÁGRÓL

„Míg munkanélküliségről panaszkodunk, egyes üzemekben tíz, tizenkét, sőt tizenennyolc órát dolgoztatnak!” -- mondotta egy vasmunkás a keresztényszocialisták országos értekezletén

Megdöböntő adatokat tártak fel a különböző ipari szakmák munkásainak helyzetéről

Egyetemleges nyolcórás munkaidőt követel a munkásság

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Vasárnap délelőtt József uccai székházában a gazdasági helyzet megvitatására tanácskozást tartott a *Keresztényszocialista Országos Szakegyesületek Szövetsége*. A tanácskozást Csik József országgyűlési képviselő, elnök nyitotta meg. Ott voltak a Mezőgazdasági Kamara részéről dr. Diószeghy Ottó, a pénzügyminisztérium részéről dr. Porkoláb miniszteri tanácsos, a földművelésügyi minisztérium részéről dr. Tóth Dezső miniszteri tanácsos, Fanta Károly műszaki tanácsos, Heller Farkas egyetemi tanár, Usety Béla és Fröhvirth Máttyás képviselők és mások. A vidéki csoportok közül képviseltették magukat: Miskolc, Győr, Pápa, Pécs, Felsőgalla, Tatabánya és Dunabogdány.

Csik József elnöki megnyitójában rámutatott a gazdasági és társadalmi élet nehézségeire, ismertette a keresztényszocializmus lényegét és harcának céljait, majd a munka és tőke viszonyáról szólt.

Mi nem elpusztítani akarjuk a tőkét — mondotta — hanem üdvös reformokkal lenyírva annak fattyúhajtásait,

a munkának pedig illő helyet akarunk biztosítani. Ezek után átadta a szót Töbller János országgyűlési képviselőnek, aki a gazdasági helyzetről és a munkásszólásról tartott előadást.

A keresztényszocialista szakszervezet — mondotta Töbller János —

nem politikai és nem felekezeti testület. Alapítól annak idején gazdasági alakulatnak teremtették.

Előadásában rámutatott arra, hogy

a mai gazdasági élet nehézségeinek alapja tulajdonképpen a mezőgazdasági válság.

Számszerű adatokat sorolt fel, amelyek megdöböntő színben tárják elő a munkásság helyzetét. Többek között felemlítette, hogy nem csak a fizikai munkások küzdenek az élet nehézségeivel, hanem a szellemi munkások is. A középosztály helyzete immár tarthatatlan.

A statisztikai kimutatások szerint Budapest 56867 egyén lakik albérlésben, ezek közül 24850 ágyrajáró, Legnagyobb részüik éppen a középosztályhoz tartozik.

A magántisztviselők legnagyobb része havi 140—150 pengőt keres. A tarthatatlan viszonyok egyik orvosságát a szervezkedési szabadság biztosításában látja, mert hiszen a dolgozó tömegek gazdasági helyzetének javulását csak a szervezkedés segítheti elő.

A szervezkedési szabadság azonban még számunkra, akik keresztény és nemzeti alapon állunk — mondja Töbller János — még számunkra sincsen biztosítva.

A kapitalizmus mindent elkövet azért, hogy a dolgozók ne tudjanak hozzájárni a gyakorlati szervezkedéshez. A túlzott iparosítás szerte az egész világon áldatlan gyümölcsöket hozott s már meg is teremtette az ellenjelszót — vissza falvakba! Bátorral kézzel lehetne már hozzányúlni — folytatja Töbller János —

a nyolc órai munkaidő kérdéséhez,

amelynek szigorú betartására a feltétlenül lehet segíteni.

Ezután rátért a vámpolitika kritikájára.

A vámpolitika — mondja — szorosan össze van kötve a dolgozók tömegével és

nemcsak a mezőgazdaságot és a nagyipart kell hogy védje, hanem a vásárló közönséget is.

Ezután dr. Grenczer Mihály alelnök a vasutasok nevében beszélt. Határozati javaslatot terjeszt elő, mely arra irányul, hogy fel kell hívni a törvényhozás figyelmét a nyolc órai munkaidő, a szervezkedési szabadság és a vámpolitikának, a dolgozó tömegek érdekeivel való fokozottabb összehangolásának kérdésére.

Frühvirth Máttyás országgyűlési képviselő

a külkereskedelmi forgalom szomorú számaiból kiindulva, azt hangsúlyozta, hogy elsősorban is az importtal kell megküzdeni.

Rá kell szoktatni a közönséget arra, hogy magyar árut vásároljon. A kereskedő igen sokszor kénytelen a tényleg magyar gyártmányú áru is angol bélyegzőt ütni, hogy eladhassa. Mert a közönségnek jobban tetszik az, ami idegenből jön. Évente hatszáz ezer nyúlör vándorol ki Magyarországból — mondja Frühvirth Máttyás —, hogy aztán a külföldi nagy szörmekezőpontokból mint mérédrága és pompázatos szibunda kerüljön vissza. Végül az anknának gyakrabban való megtartását ajánlotta. Turi Béla felszólalása után Anker Béla vasipari munkás a kollektív szerződésnek törvénnyel való biztosítását sürgette.

Egyes üzemekben tíz-tizenkét, sőt nem ritkán tizennyolc órát dolgoztatnak — mondja Anker —, míg munkanélküliségről panaszkodunk. A baj az, hogy minden reform, minden intézkedés nem az ipar, hanem a haszon érdekében történik.

Az elv, minél rövidebb idő alatt, minél nagyobb hasznot érlel és

ebben a hajzában maga az ipar elvérik.

Madarász József a textilmunkások helyzetét ismerteti. A textiliparban két és fél esztendő óta egymásután szűnnek meg az üzemek. Ennek az általános leléptésnek az első lökést a vámszerződések adták meg. A vámszerződések, amikden beengedték az idegen árut, a karteletket akarták letérni, de a munkásság törtek le. A magyar gyáripár nem tudott olyan hitelt adni a kereskedőnek, mint a külföldi.

Ma 4000 munkanélküli van textiliparban, míg ugyanakkor a dolgozó gyárak 1056 külföldi munkást, és pedig jórészt csehét, foglalkoztatnak,

megkerülve és ahol lehet, félrevezetve a hatóságoknak idevonatkozó intézkedéseit. Éppen ezért fokozottabb iparfelügyeletet kívánunk a textilmunkások és követelik a nyolcórás munkaidő betartását.

Prohally János a bányamunkásság harmincezernyi tömegének vígasztalan helyzetét vázolja elmondja, hogy míg némelyik bánya üzemredukció címen csak négy napot dolgoztat, addig a másik bánya tizenhat órát dolgoztat egyfolytában.

Általános bérrendezést kívánunk és főként azt, hogy a kormányzat gyakorlati ténnyel valósítsa meg azokat a szociális eszméket, amelyeket úton-útfélen hangoztat, de amelyek jegyében semmi nem történik.

Suduc Agoston a húsupari munkásság nevében a tanonckérdés rendezését sürgette

és ő is felemlíti a munkásság állandó panasztát, hogy

míg az itthoniak nyomorognak, az üzemek idegen állampolgárokat hoznak be és dédelgetik őket.

Bárái Bálint a közüzemi alkalmazottak részéről a városi közüzemi alkalmazottak lehetetlen állapotát vázolja. A bérék hihetetlenül alacsonyak.

Három-négygyermekes családapák, például a fővárosi kertészetben, 50 fillér órabérért dolgoznak.

A szakmunkás felviheti 1.10 pengőre, de azért már csodát kell művelnie és ilyen összesen 32 van a fővárosi Elektromos Műveknél.

Panaszkodik a rossz bánásmód ellen és felemlíti egy lámpagyújtogató esetét, aki 29 éves kora óta 36 évig állott egyfolytában a fővárosi szolgálatban és most évi 1032 pengő nyugdíjat kap és ugyanekkor most folytak a tárgyalások egy nyugdíjba menendő igazgató dolgában,

aki minden valószínűség szerint meg is fogja kapni a szóbanforgó összeget, évi 34.000 pengő nyugdíjat.

Kovács Gyula a magántisztviselők nevében beszél, akik 9—10 órai munkaidő mellett átlag öt pengőt keresnek naponta, majd Lillin József arra vonatkozólag tesz indítványt, hogy a tanács bízza meg a központi elnökséget, illetve Töbller Jánost egy parlamenti szociális blokk megalakításával.

A vasúti munkások ügyét Mihalik Ferenc teszi szóvá, majd Rakitai Géza a miskolci kiküldött mondja el, hogy

igen sok olyan egyén kap a kalmazást a városnál és az államnál is, aki 200 pengőn felül nyugdíjat húz.

Az építőmunkások nevében Polonyi Ferenc a nyolcórás munkaidőt követeli és az akkordmunka eltörlését.

Mittelmayr József a famunkások helyzetével foglalkozik, majd felszólalt a pécsi kiküldött, Stammer Béla, utána Pap Sándor és végül a pápai földmunkások nevében Kovács Imre, aki elmondja, hogy teljesen el vannak adósodva, ételmiszerreik nem tudnak megfizetni a kiskereskedőknek. Keresetlen, egyszerű szavakkal meséli el a földmunkások nehéz életét s kétségbeesett szavait így végzi:

— Kenyeret kérünk, kenyerre van szükségünk.

Heller Farkas egyetemi tanár szól meg hozzá a kérdéshez s azután Csik József elnök zárószavai után a Himnusszal végződik a tanácskozás.

Őrizetbe vette a rendőrség Forbát Magdát, a sikkasztó Billos Mario menyasszonyát

A leány Alexandriából a múlt kedden érkezett vissza Budapestre

Mintegy négy héttel ezelőtt nagy port vert fel, hogy az olasz követéség a Banca Commercial Triestina megkeresésére feljelentést tett a budapesti rendőrségen a cég fűmei főnökének egyik főtisztviselője, Marió Billos ellen, aki mint a cég fűmei főnökének diszponense

háromszáz ezer lírát sikkasztott, és menyasszonyát, Forbát Magdával Budapestre át a kelet felé szökött.

A budapesti rendőrség köröző levelet adott ki Marió Billos ellen, s e körözőlevél alapján, mikor Alexandriában kiszállt a hajóról, már rendőrök várták, akik a szökevény párt az ottani magyar követéségre vitték. A követéség Marió Billost letartóztatták, Forbát Magdát azonban, akire nem vonatkozott a letartóztatási végzés, szabadon engedték.

Forbát Magda kedden érkezett vissza szülőhazájába Budapestre, Vasárnap reggel a budapesti olasz követéség feljelentést továbbított a rendőrségnek, amelyben

a Banca Commerciala Triestina közli, hogy a Bécsbe átutalt pénzeket Billos Marió helyett Forbát Magda vette fel és így ő is bűnrészes.

A rendőrség vasárnap délelőtti detektiveket küldött ki, akik őrizetbe vették Forbát Magdát. A lány a vasárnap éjszakát már a rendőrségen töltötte. További sorsáról hétfőn történik intézkedés.

Modern bútorszalón állandó kiállítás Budapest, IX, Üllői út 14.

Több száz berendezés állandóan raktáron.

Alapítva 1902. évben.

Legelőnyösebb részletfizetési feltételek.

Művészi bútortervezés.

Köztisztviselők és a középosztály bevásárlási forrása.

Cégtulajdonos:

Gáspár Nándor
IX. Üllői út 14. szám.
Telefon: József 356-08

SÜRGŐSEN SEGITENI KELL A TÁRSADALOM ELHANYAGOLT DOLGOZÓ RÉTEGEIN

Az Adria hajóhoz . . .

Gyarmati árak és vegyes fűszerek a Szerencséhez . . . Déligyümölcsök a jókedvű szicíliaihoz . . . Polgári kávéérés a derek nemzetörhöz . . . a kedélyes anglushoz . . . Öreg cégek esőmosta, szétrepesztette, színe-hagyott tábláiról valami ódon levegő árad a villamoscsilingelésen, autóbustülkölésen, motorbiciklipulogáson által s halk, romantikus hangulatokba ringatja az embert. Kór-szakok útmutatóiból ezek. Megvolt a cégerek világában, a nemzetek di-vatja, amikor a franciához, az angol-hoz, a némethez címzöttek a krájlér-djok és kávémérések . . . Volt idő, mikor a városok domináltak, Kons-tantinápoly városához . . . London-hoz . . . Páris városához. Harcias idők jelül marcona pikturák lepték el a boltok ajtáit a görög felkelő-höz, a búr szabadságharcoshoz, a bátor gránátoshoz. Majd ismét az állat-világ előkelőbbjei kerültek élre s a jámbor fűszeres az oroszlanhoz de-dikálta gyömbéres fiókjait és ecetes horodót, a tigrishez . . . a jaguárhoz . . .

Mindezek elmúltak. A suszter ma Lux-nak nevezi boltját, az építő rész-vénytársaság "Betonit. Elektri . . . Metallum . . . Ferro-globus az ural-ko-dó nevek. Sillexnek hívják az edényt, Universumnak a nyomdát és lőként — talán az amerikanizmus, a tröszt-uralom bélyegéeként — minden-ki király. A suszter, Cipőkirály, az asztalos Bütorkirály, Nyakkendőki-rály, Kalapkirály, Órákirály.

Hiszen az idők mulnak és valami-kor ezeknek a ma arannyal és üveg-gel dúsan hivalkodó neonsöves trans-parensnek is meg lesz a maguk ódon zamata. Hogy akkor mi lesz az új? ki tudja?

Egy józsefvárosi kiskocsmá málló vakolatú, sárga falára mázolván pedig ott rohan a hajó a tengeren: Bormé-rés az Adria hajóhoz!

Ki tudja mi közössége volt annak a régi kocsmárosnak, aki a cégrét testette, mi közössége volt az Ad-riával és a hajóval? Én nem beszél-tem vele. Talán már meg is halt. Talán a fiát már a kocsmá, vagy a ve-jéé, vagy közömbös idegeneké. Azok a suhanok, akik akkor megbámulták az új cégrét, mikor odakerült, úgy le-het, elvénhedték már, talán elesetek itt-amott, Prsemislnél, Lublinnál, Do-berdon, a Piavénd, vagy talán az Adrián. Azok a polgárok, akik akkor azon a régen elmúltott vasárnap dél-délelőttön — mert bizonyára vasárnap délelőtt volt, templom után és haza-jelé menet — azok a polgárok, akik akkor meggratuláltak a gazdát és egy kupicával üritettek egészségére, ré-gen elpihenhettek immár . . .

És a hajó rohan a kék vizen — olyan kék és olyan nyugodt — rohan rajta, szeli nagy bátran. tarajos hullámokat hasítva rajta, fehér kémé-nyéből bodor füstöket ergetve.

Talán tengerész volt az a kocsmá-ros valaha — idegen vidékeken járt és vidám cimborák egy rund snapszért, pipányi dohánnyért hor-gonyt, nyílalt áttört szívet és kedves női nevet tetováltak a karjára — de lehet, hogy nem így volt. Talán a fia szolgált valahol Pólában, ő hozta haza emlékeztében a hajót, az Ad-riát . . . Talán ez sem így volt.

De a hajó ott áll ma is; kis halász-bárkák, vidám csónakok rajzanak kör-rüllötte, mint csibék a kólló körül . . . Az Adria kék és tiszta . . . A hajó pedig erős és hatalmas és vágja a vizet, tajtékot turva, ki tudja mióta és ki tudja meddig?

Azóta már elmúlt tőlünk a hajó és elmúlt az Adria kék vize; az út be-záródott! A tíz éves gyermek már csak könyvből tudja, hogy valaha volt és könyvből reméli, hogy valaha lesz. A kocsmá öreg talán hangulat lett a céger. Romantika. Ahogy fut-lut a kék vizen által, ki a végtelen messze-ségbe, az omlatag kocsmá talán.

Török Sándor.

A póstatisztviselők évek óta hiába sürgetik memorandumokkal és küldöftségekkel anyagi hely-zetük javítását

Cikvidálni kell a B.-státust és vissza kell adni a postáspótlékokat — Istállóknban és raktárhelyiségekben laknak a vidéki kis postamesterek

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A Magyar Hétfő — mint mult szá-mában bejelentette — céljál tűzte ki, hogy *felveszi a harcot a társadalom elhanya-golt, dolgozó rétegeinek anyagi és erkölcsi érdekeiért.* Feltárjuk a panaszokat, meg-mutatjuk a sebeket, okuljanak belőle az arra illetékesek. Mehet-e ez így tovább, orvoslás, segítség nélkül?

A B.-státus

A póstai tisztviselők anyagi érdekeit a legsúlyosabban sérti s körükben a legna-gyobb elkeseredést váltja ki az, A és B csoport fenntartása.

A B-csoport statuálása annakidején a tisztviselők körében a legmélyebb levertséget váltotta ki,

hiszen ez a rendelkezés az ugyanazon elvek alapján kinevezett és ugyanazon képzettségű, ugyanazon munkát végző al-kalmazottak egy részét, anyagilag sú-lyosan hátrébe szorította. És most lát-niok kell azt, hogy ez a rendelkezés nem átmenetileg, rövid időre, hanem másfél évtizedre fosztja meg szerzett jogaitól, illetményeiben megrovíditii és az előhala-dásnak még a reményétől is megfosztja. Különösen súlyos a B csoport fenntar-tása azért is, mert

éppen azokat a kategóriákat sújtja, amelyek havi 15—20 pengő különbö-zetre is rá vannak szorulva.

Egy a VII. fizetési osztály első fokoza-tába kinevezett tisztviselő az A statu-sban 400 pengőt kap havonta, míg a B-ben csak 348-at. És így megy végig: A má-sodik fokozat az A-ban 365, a B-ben 321, a harmadik fokozat az A-statusban 330, míg a B-ben 295 pengő.

34400 óra munkafőbblel

A póstai tisztviselők másik legégetőbb kérdése

a postáspótlék rendszeresítése.

Az 1893. évi IV. tc. éppen a postások ter-hes szolgáltatást méltánylandó, elrendeli, hogy a póstánál a póstatisztek kinevezése ne a XI., hanem a X. fizetési osztályba történjék. Hogy az 1911. évi XIV. tc. 13. §-a a vasúti fizetési rendszerrel egyenlő fizetést engedélyezett a póstai tisztviselőknek, ennek indokolása szintén az volt, hogy ők terhes munkájukkal ezt megér-demlik.

Hiszen már 1867-ben a póstai és táv-írdai szolgálatot teljesítő tisztviselők illetményel kedvezőbben voltak meg-állapítva, más állami tisztviselőknél.

Hogy a pótlékokat megérdemlik-e tényleg a postások, vagy nem, erre vonatkozó-lag álljon itt egy kis statisztikai táblázat, amely száraz számadataival mindennél világosabban mutat rá arra a szolgálatra, melyet a postások végeznek.

Az év 365 napból áll, melyből 65 va-sárnap és 13 ünnepnap, tiszta munkanap tehát kerekben 300. Munkanapon 8, va-sár- és ünnepnapon 4 órát dolgoznak a postások, minimálisan számítva, jóllehet a valóságban a személyzet zöme 9—10 órát van munkában, ünep- és vasárnap alig létezik a számára. De azért szorozzunk e minimális számokkal: 300×8 annyi mint 2400, 65×4 annyi mint 260, ez összesen 2660 óra egy évben. A más ágazatbeliek csupán a hétköznapokon dolgoznak 6 órát, így terhükre 300×6=1800 óra esik azo-

nos időben. Egy évben 860 órával dol-goznak tehát többet a postások.

Egy év alatt 2660 munkaóra, tehát negyven éves szolgálat alatt 106.400 óra, míg más állami tisztviselőnél egy év alatt 1800, tehát negyven éves szolgálat alatt 72.000 óra. A kü-lönbőség: negyven éves szolgálat alatt 34.400 óra.

Egy kommunizmusból íttmaradt rendelő

A műszaki üzemi tisztviselői kar már évek óta folytat szélmalom harcot a pénzügyminiszterrel, az *órabéres műse-részek szolgálati idejének beszámításáért.* A pénzügyminiszter, amikor legszigorú-ban elzárkózik a kérés elől, az 1912. évi nyugdíjtörvény 1. §-ának c. pontjára hi-vatkozik.

Amikor ez a törvény kelt, akkor az *órabéres műszerész még ismeretlen fogalom volt.*

Az *órabéres műszerész alkalmazás a póstánál, vörös kreáció.* A kommuné annak idején huszontöt embert telepített be a távbeszélő központokba, mint ellenőrzöket. Ezek, a kinevezett alkalmazottak számára rendszeresített fizetéssel nem voltak meg-elégedve és

erőszakkal keresztülvitték, hogy óra-bért kapjanak.

Ezek az emberek a kommuné bukásával egyrészt megszöktek, másrészt fegyelmi úton elkerültek helyükről és maradt a fo-galom maga: *órabéres műszerész.*

Már most a helyzet az, hogy az *órabéres műszerészek között akad-nak diplomás mérnökök is,*

akik másként nem tudnak elhelyezkedni és így várják be a jobb idöket. Eltötenek ebben a minőségben öt-hat esztendőig a kinevezésig és akkor

ezt az időt a pósta nem tudja be szolgálati idejükbe és nyugdíjukba.

A kérdésben egy szempont lehet döntő: a *jogszerűség.* A kommuné rendelkezéseit, épen mert a meglévő törvények eltiprá-sát célozták, meg kellett semmisíteni; *szabad-e már most a pénzügyminiszter-nek épen ezt a kommunista rendelkezést, tételes törvénnyel magyarázni és fenntartani?*

Istállóknban laknak a kispostamesterek

A postaszemélyzet létszámából 6000 ember a postamesteri testülethez tartozik. Rengeteg nehézséggel küzdöve óriási felelősséggel a vállukon, dolgoznak ezek az emberek és a

havi jövedelmük 100—200 pengő.

Esztendőök óta harcolnak azért, hogy a pósta valamelyes fix alapot adjon nekik, de hiába. Jövedelmük a forgalomtól függ! Napi 8—9 és még több órát dolgoznak és *órabérbe átszámítva jövedelmük 40—80 fillér.*

Az úgynevezett kis postamesterek Isten hátamögötti falvakban,

átalakított istállóknban, raktárhelyisé-gekben, földes padlatú pajtákban lak-nak, gyermekeiket a városba külden-tanítatni nem tudják.

A postamesteri kar ötven éven keresztül gyűjtött egy internátus céljaira és va-gyonát *hadikölcsönbe tette.* Ez az ös-zeg természetesen elveszett. Azóta is-

mét gyűjtöttek 150.000 pengőt, de ahhoz, hogy céljukat megvalósítsák, legalább öt-százezer pengő szükséges.

A nőtisztviselők 70 százaléka albérlő!

A póstai nőtisztviselők helyzete termé-szetesen semmivel sem jobb, mint a fér-fiaké, sőt bizonyos tekintetben rosszabb.

A mintegy 2200 nőtisztviselőből alig 8—10 százaléknak van főbértelt la-kása.

Mintegy 70 százaléka albérlő a többi pe-dig szüleinél, vagy más hozzátartozóinál lakik. A női üzemi kar egyik legnagyobb sereglme, hogy dacára számbeli többsé-güknek,

a kinevezésnél nem részesülnek egyen-lő bánásmódban a férfiakkal.

Csak egy pár példa álljon itt: főellenőrnő van 15, főellenőr 138, ellenőrnő 144, el-lenőr 305. A kinevezési százalék a nőknél 0-6, a férfiaknál 10.

Egészségtelen hivatali helyiségek

A hivatali helyiségek berendezése egészségügyi szempontból botrányos. Le-vegőtlen, rosszul világított szobákban dol-gozik az üzemi tisztviselők legnagyobb része. Ahol a szolgálat folytatódagos, ott éjjel-nappal helyükön vannak a beosz-tottak, ha sepergetnek, legfeljebb egy lé-péssel odábbállnak. Az éjjeli szolgálatot teljesítők két pokrócot és egy fejtálcát kapnak, melyeket egy asztalra, vagy to-lókocsra fektetnek és úgy pihennek egy-két órát.

Ezeket a pokrócot és vánkocokat közös ládában tartják és mindennap más-más ember kapja.

Természetes tehát, hogy nemcsak beteg-ségek csiráival vannak tele, de — az időnkénti tisztogatással és fertőtlenítéssel dacolva — a *tergek is megteremnek itt-amott.*

Eredménytelen memorandumok

A képviselőházban egy-egy honatya jobb híjján előrángatja ezeket a kérdése-ket is a hajuknál fogva többnyire na-gyobb szöböséggel, mint hozzáértéssel, ez azonban *legfeljebb az illető képviselőnek hoz a konyhára egy tepsos délelőtöt.* A válasz ezekre a felszólalásokra rendszeren az, hogy hiszen az állami kiadások 52 százaléka személyi kiadás, Ebben az 52 százalékban azonban benne van a pósta és a többi állami üzem alkalmazottaink illetménye is, holott

ezek az üzemek és közöttük elsősor-ban a pósta, nemcsak hogy maga fe-dezi a kiadásait, de még tekintélyes összeget is szolgált be a kincstár-nak.

A különböző egyesületekbe tömörült tisztviselők, nőtisztviselők, postamesterek és kiadóok, üzemi tisztviselők és altisztek *évek óta egyik memorandumot a másik után adják be.* Kapnak is rá egy-egy ígé-retet, vagy fehér asztal mellől öblös szó-noklatokat. Egyebet nem!

Veszedelemes állapot ez, családra, nem-zetre, államra egyaránt. A *nélküldözést nem lehet rendszerré tenni,* anélkül, hogy ezt ne követné az alkalmazottak teljes testi és lelki összeroppanása.

Magyar Első Részvény-Serfőződe

PARACELSUS SÖR

csapolása megkezdődött!

A nagy tápértékű barna idénysör — amíg a készlet tart — palackokban lefejtve is kapható: kávéházakban, vendéglőkben, fűszer és csemegeüzletekben. Vidéken: összes raktárosainknál, minden jobb étteremben, kávéházban és csemegeüzletben.

NEM MESEÍRÓ ÍRTA, HANEM AZ ÉLETBEN TÖRTÉNT...

Kitette két kis gyermekét az erdőbe, hogy megegyék őket a farkasok,

de a favágók megtalálták a félig tagyott kicsinyeket A felsőlövői lakosság agyon akarta verni a kegyellen embert

Nagykanizsáról jelenti a Magyar Hétfő tudósítója: Vadállati esemény színhelye volt tegnap Felsőlovői község. Farkas József földműves, aki az egész környéken hírhedt verekedő természetéről és kocsmái dorbézolásairól, tegnapelőtt éjjel is részegen került haza házába. Felesége szemrehányást tett neki, mire

Farkas megverte az asszonyt s bittal kergette el a háztól.

Farkas két gyermeke, egy öt éves fiúcska és egy hároméves lányka hosszan sírdakozott anyja után, ami annyira felbőszítette a gonosz apát, hogy mind a két gyermeket elnászpángolta és kizavarta a házból. A két gyerek úgy gondolta, hogy anyja után megy, de csak az udvar ajtajáig jutott el. Az ajtót kinyitani nem tudták. Erre visszamentek a ház konyhájának ajtajába és zörgetni keztek, mikor

apjuk hirtelen ajtót nyitott,

megragadta a két gyermeket s elvitte őket a másfél órányira lévő erdőbe.

Ott letette őket egy fa alá s avval hagyta ott őket, hogy:

— Egyenek meg benneteket a farkasok.

A két gyermeket a hajnali órákban félig megtagyott állapotban találták meg a favágók,

akik bevitték őket a felsőlövői csendőrsre. A csendőrök azonnal letartóztatta a zavartelen embert s megvasalva vitte végig a falu utcáján.

A falu népe, amikor megtudta, hogy mi történt, bittal és fejszével támadt Farkas Józsefre

s a csendőröknek nagy erőfeszítésbe került, hogy megmentse a népitől.

Királynak mondja magát, de folyton a királyokat szidalmazza

Eltűnt egy elmebeteg a gyöngyösi kórházból és nem sikerült elfogni

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Néhány hét óta sűrűn érkezik feljelentés a főkapitányságra egy huszonöt év körüli fiatalember ellen, aki korcsmákban, sőt a nyílt utcán is

a királyi családot gyalázza.

A feljelentésre a rendőrség megindította a nyomozást, de az ismeretlen embert mindeddig nem sikerült kézrekeríteni. Most aztán a véletlen megoldotta a rejtélyt. A főkapitányságra ugyanis megérkezett a gyöngyösi rendőrkapitányság adatai, mely szerint a gyöngyösi alapítvá-

nyi kórházból négy héttel ezelőtt megszökött egy

Seres nevű huszonöt éves elmebeteg, aki királynak tartja magát, de ennek ellenére úton-útfélen önmagát és a királyokat szidalmazza.

Miután az átrabban vázolt személyleírás megegyezett azokkal az adatokkal, melyeket a feljelentők az ismeretlen „királygályázó”-ról adtak, a rendőrség beszüntette a nyomozást s most már csak amagára és a közönségre egyképen veszedelmes elmebetegét keresi.

Régi ékszereket loptak a bécsi néprajzi muzeumból

Budapesten bujkálnak a tolvajok

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Vasárnap délben a bécsi rendőrigazgatóság értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy január 14-én a bécsi néprajzi múzeum Landongasse 15—19 alatti épületében betörők jártak és nincs kizárva, hogy a lopott holmikat Budapesten igyekeznek értékesíteni.

A néprajzi múzeum egyik öre észrevette, hogy azon az osztályon, ahol a dalmáciai és isztriai régiségek vannak kiállítva, az egyik vitrin fel van törve és

a régiségek szanaszét hevernek.

Meglepő felfedezéséről azonnal jelentést tett a múzeum igazgatóságának és a meg-

indult vizsgálat során kiderült, hogy az ismeretlen tettesek, akik a délelőtti órákban követték el a vakmerő betörést,

egy 25—30 cm hosszú és ugyanolyan széles bársonytáblát vittek magukkal, amelyre dalmáciai és isztriai ékszerek voltak felfüggesztve.

Az ellopott régiségek értéke meghaladja az 1500 shillinget. A bécsi rendőrség átiratában részletes leírást közöl az ellopott régiségekről.

A főkapitányság azonnal intézkedett, hogy a budapesti ékszerészek és régiségkereskedők tudomást szerezzenek a lopásról és ha valaki gyanús régiségekkel jelentkeznék, adják át a rendőrségnek.

Nemcsak megvakult, de meg is siketült a Conti uccai gyilkos

A rabkórházból a rendőrségre, onnan a Markó uccai fogházba szállították

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Ma egy hete részletes tudósításban számoltunk be

arról a borzalmas gyilkosagról,

amely szombatról vasárnap virradó éjszaka játszódott le a Conti ucca 18 szám alatti szálloda udvarán. Mint ismeretes, Vér Gyula hentessegéd négy késszúrással megölte Gút Margit 30 éves rendőri felügyelet alatt álló nőt. A bestiális gyilkost, akinek balszemét dulakodás közben kiütették, a rabkórházba szállították. Állapota ott a hét folyamán annyira javult,

hogy vasárnap délelőtt a rabkórházból a főkapitányságra állították elő. Ekkor derült ki, hogy Vér Gyula a véres éjszaka

nemcsak a balszemvilágát, hanem a hallását is teljesen elvesztette.

A feldühödött tömeg ugyanis annyira megverte Vér Gyulát, hogy kisebb agyrázkódáson kívül súlyosan megsérültek a halló szervei is.

A gyilkos hentessegédet szándékos emberölés büntetése címén helyezték előzetes letartóztatásba és a délutáni órákban átszállították az ügyészség fogházába.

El akarta érni az utolsó 19-es villamost és a halálba rohant egy fiatal felirónő

Véres éjszakai autógázolás a Vámház körúton

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Halálos autógázolás történt szombatról vasárnapra virradó éjszaka fél kettő tájban a Vámház körúton. Bodor Sándorné 26 éves felirónő, aki a Vámház körút 9 számú házból lévő automata büfében volt alkalmazva, az utolsó 19-es villamossal ment haza éjszakánként. Szombaton éjszaka, amikor meghallotta a Ferenc József-híd felől jövő villamos csengetését, a közeli villamosmegállóhoz akart sielni, hogy elérje az utolsó 19-es villamost. Alig lépett le a járdáról, amikor a Kálvin tér irányából a Bp. 16—617 rendszámú Martha-taxi haladt a Vámház körút felé, amelynek sofőre Baranyai József nem vette észre az úttesten rohanó nőt,

Bodor Sándorné valóságos nekiszaladt a robbogó autónak

és néhány pillanat múlva velőtrázó síkoly verte fel éjszakai nyugalmából a Vámház körút lakóit. A szerencsétlen nő az autó alá került és fejét szétzúzdta a kerekek.

Baranyai János gépkocsivezető előadta a rendőrségen, hogy az utolsó pillanatban vette csak észre, hogy valaki az autója alá került,

a kormánykereket jobbra rántotta, azonban már későn volt. Bodorné ott fektült véresen a földön.

Bodor Sándorné holtestét a bonctani intézetbe szállították.

Montevideóból megszökött és hamis magyar okmányokkal Magyarországra jött egy tolvaj szélhámos

A rendőrség országszerte keresi az ál Orgován Károlyt

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Erdekes átirat érkezett tegnap délelőtt a montevidoei rendőrségtől a budapesti főkapitányság bünyügyi osztályára. A dél-amerikai rendőrhatalóság egy 26—28 év körüli fiatalemberre hívja fel a magyar hatóságok figyelmét, aki

Orgován Károly ottani lakostól ellopott összes iratait és azokkal Magyarországra szökött.

Az a gyanú, hogy az ismeretlen férfi a lopott okmányokkal sorozatos szélhámosságokat szándékozik elkövetni. Az átirat részletesen ismerteti a lopás körülményeit és az ottani rendőrség nyomozásának eddigi eredményeit is. Orgován Károly kisvárdai születésű lakatossegéd ezelőtt hat esztendővel 21 éves korában vándorolt ki Uruguayba. Több ismerőse volt odakint, azoknak biztatására vette kezébe a vándorbotot. A törekvő fiatalember nehéz munkával

hat esztendő alatt tekintélyes vagyont szerzett

és a mult esztendő elején önállósította magát. Lakatos-műhelyt nyitott, amely elég nagy forgalomnak örvend nemcsak a kinn élő magyarság, hanem a portugálok és spanyolok körében is. Üzletében több segéd és inas dolgozik.

A mult esztendő májusában Orgován, a montevidoei magyar lapban hirtetést tett közzé, amelyben

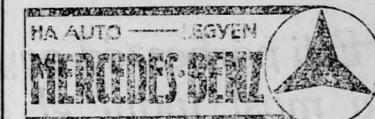
magyar származású lakatossegédet keresett.

A jelenkezők közül a legalkalmasabbnak egy 26 évesnek látszó fiatalembert talált, aki Szabó István néven mutatkozott be. Az állítólagos Szabó István még aznap belépett új állásába. Másnap reggel gazdája kellemetlen felfedezést tett. Összes szekrényei felváltak törve, eltűnt 1000

pezo készpénze, több ékszere és összes okmányai. Orgován azonnal a montevidoei rendőrségre sietett, ahol legnagyobb meglepetésére mosolyogva fogadták,

nem akarták elhinni, hogy őt Orgován Károlynak hívják,

mert egy ilyen nevű férfi a kora reggeli órákban megjelent az ottani németalföldi konzulátusnál, amely Uruguayban a ma-

gyar érdekeket képviseli és útlevelet váltott Magyarországra.

Az igazi Orgovánnak tanukkal kellett igazolni bejelentése hitelességét, mert először senki sem akarta elhinni a turlangos szélhámoságát. A további nyomozás során megállapította a montevidoei rendőrség, hogy

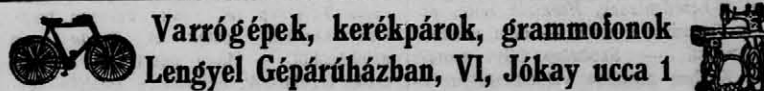
a szélhámos november elejéig Dél-Amerikában bujkált, aztán hajóra szállt és Európába távozott.

A budapesti rendőrség az átirat vétele után azonnal érintkezésbe lépett a határ-állomások rendőri kirendeltségeivel és megállapította, hogy néhány nappal ezelőtt Nagykanizsán jelentkezett egy Orgován Károly nevű 165 cm magas, vöröses szőke hajú férfi, aki foglalkozásának földművest jelentett be. Miután a rendőrség megállapította, hogy a délamerikai magyar iparos tolvaja Magyarországra szökött, széleskörű nyomozást indított kézrekerítésére.

BECHSTEIN vezet

a metropolisok koncert-termeiben és az előkelő családok gyermekszobáiban. Mechanizmusa a művész titáni erőkiéjtéséhez van mérve: a gyermek próbálgatásai sem árthatnak tehát páratlan kiegyensúlyozottságának. Jó zongorán gyorsabban megy a tanulás, öröm a gyakorlás. Kizárólagos vezérképviselőt:

V., Dorottya u. 7. Tel: Aut. 811—36.

Részlet előleg nélkül. Szabás-hímzés tanítás díjtalan.

Színház

KÉT PREMIER

Csehov „Sirály“-a és az „Álomkirályné“ bemutatója

A hét két újdonságot hozott. Rangban első Csehov Sirály, amely érthetetlenül hosszú idő után jutott el hozzánk. A magyar közönség valamennyi Csehov drámát ismeri, azonban a

Sirály csak most — három évtized múlva — került színre pesti színpadon.

A darab egyébként hűen a Csehov-darabok hagyományaihoz — nem dráma. Éppen úgy a belső átélések differenciált mélységeit viszi a színpadra, mint a „Három nővér“ az „Ivanov“ vagy a „Csernyeskeri“. Lassú tempójú, szubtilisan finom írás, nem dráma — több annál: irodalom.

Az előadás tökéletes és hűen érezteti a csehovi elgondolást. Gál Gyula, Környei Paula, Pethő Attila, Uray Tivadar és Hetey Aranka a legfőbb részesei a sikernek, amelyek úgy látszik az utóbbi időkben állandóan az állami színházak környekén.

A másik premier az „Álomkirályné“ — Kovács Kálmán színműve, a másik végét, Legjobb a drámai revű-meghatározás illenék a darab műfajának megállapítására. Ez a kilenc kép felhasznál minden elképzelhető segédeszközt az érdeklődés felkeltésére. Meséje nincs,

az egyes képek jóformán összefüggés nélkül, szakadozott epizódokat vetítenek elének Erzsébet királyné életéből

és akció sincs, csak líra — aranykeretbe állítva. Hogy a darabnak mégis sikere volt, anak első sorban a ragyogó előadás az oka. Vasváry János, a rendező, minden elképzelhető értéket kipróbált a szövegkönyvből s ahol kellett, ott színnel, dekorációval, reflektorral és zenével segítette a szerző segítségére.

Fedák Sári egyéniségének teljes feláldozásával mintázta meg a főalakot.

Csodálatos színész, azt hittük, hogy ismerjük, pedig nem. Ezt a skálát még soha nem láttuk és hallottuk tőle. Királynő volt, a szó betűszerinti értelmében. Beregi a tízéves emigráció alatt felnőve megakult.

Ákos Rózsi — Vecsera Mária baronessz — dekoratív jelenség kis szerepében is és a többiek is: Jávor, Hegedűs, Zala Karola, Molnár Aranka és Földényi valamennyien részt kérhetnek a sikerből. Batthyányi Gyula gróf díszletei és a kosztümök (különösen Fedákéi) igen artisztikusak.

A Városi Színház operaestjeinek e héten Baklanov volt a vendége. Az egykor verhetetlen orosz baritonista ma már nem az, aki volt, de még mindig elsőrangú és kiváltságos tudású művész. A közönség mindkét estén melegen ünnepelte.

U. J.

Esti párbeszéd egy új színésznővel, aki most indul el a népszerűség felé

Az egész úgy kezdődött, hogy a színház drága vendég-primadonnája meglepetészerűen vissza adta a szerepét. Premier előtt tíz nappal ez nem jár minden izgalom nélkül egy színháznál és így történt, hogy az avandgardista „Talpig urimber“ női főszerepét meglepetészerűen egy fiatal színésznő kapta. Mindössze a nevé tudtuk, Ákos Erzsébet hívják.

Most itt ülünk szemben vele Darvas Lili egykori öltözőjében. A sarokban plafonig érő hatalmas tükör, az asztalon, a pamplagon elszórt tül és selyemfelhők. — Imént, erről a helyről a Magyar Színház primadonna öltözőjéből indult el ez az új színésznő. Startnak mindenesetre elég biztató.

Keskeny finom metszésű arc, nagy sötét szemek és vörösbajátzó rövid haj. Az alakja ideálisan színpadi, törekénynek látszik és mégsem az. A kezei idegesen játszanak az öltözőasztalon, amint beszél.

— A színiakadémiáról tavaly mint tehetségtelen kitétek. Fáj. Én nagyon nagyon akartam színésznő lenni, hittem, hogy tehetséges vagyok és akkoriban bizony sokat sírtam.

— No de úgy látszik mégis csak sikerült, hiszen itt van?

— Igen. Itt vagyok, nem adtam fel a harcot. Beiratkoztam az egyesületi iskolába és egyszer csak főszerepet kínált fel egy nagy színház. Első percben azt sem

tudtam, hogy mit csináljak az örömtől. Nagy dolog az, ha egy növényt egy ilyen előkelő színház meghív.

Kissé lehalkítja a hangját, amint hozzátesszi:

— Tegnap megdicsért a Fedák, megölt és úgy gratulált. — A legközelebbi darabban velem játszol, — mondta — még a télen jön egy darab, abban pont egy nekem való szerep van. Nem engedem mással játszani.

A szemek kerekre nyílnak, amint még egyszer átéli a közelmúlt eseményeit. Aztán nevetve kérdi:

— Hát mondja igazán, tehetségtelen vagyok? Ugy-e, hogy nem? Mikor a premieren tapsoltak, alig akartam elhinni, hogy ez nekem szól. Nagyon furcsa dolog a siker, az ember megrészegül tőle, ha így egyszerre jön minden. Most szeretnék sok mindent játszani, hogy megmutassam, mit tudok és hogy nem volt véletlen ez az első siker. Oh nem — nem bízom el magam, tudom jól, hogy még sok küzködés fog következni, sok harc, amíg az lehetek, aki akarok lenni.

Egy másodpercre elkomolyodik, amint ezt mondja, de azután ismét mosolyog. Örül, nevet. Miért ne, hiszen neki van igaza. Egy hónap alatta primadonna lett belőle. És tehetséges. És tizenkilenc éves...

U. J.

Miért nem jó Bársony Rózsi a Király Színháznak?

A Király Színház most készül az új Ábrahám-operettre, a Viktóriára. A címszerepre Péchy Erzsit szerződtették. A szubrett szerepre Bársony Rózsi könyvelték el a bennientesek, Harmath Imre, az operett librettistája pedig — nem minden érdek nélkül — Szokolay Olyt protezsálta. Közben azonban valami történt a színház legbensőbb portáján, mert Bársony Rózsi, akinek most is ragyogó si-

kere van a Sisters-ben, eljött a színház. Szokolay Olyt pedig nem akarták szerződtetni, még férje, Harmath Imre kedvéért sem. A vita vége az lett, hogy Fejes Teri lép fel, akit egészen meglepetészerűen hoztak el Kabos Gyula színházából. — Hogy miért, azt kevesen értik. Ugy látszik, egyesek a színház környékén sokallják a kis Bársony Rózsi sikerét.

Vidéki turnéra megy a Royal orfeum társulata

A Royal Orfeumban a jövő hónapban egy néger színtársulat lép fel egész hónapban át. A vendégtájk az orfeum műsorát teljes egészében kitölti és így a rendező társulat egy hónapig szabad lesz. Zerkovitz Béla igazgató erre az időre egy vidéki turnét szervezett meg, amelynek állomásai egy sereg nagyobb vidéki

város lesz. A társulat színésztájakján kívül egynehány, a turnéra szerződöttetett artista is Zerkovitzékkel utazik és ilyenformán a vidék közlekedéséből is megismerkedik egy vidégvárosi varietészínház attrakcióival. Az első állomás Szeged lesz február elején.

Gaal Franci: mindenütt

A divatos kisprimadonna jelenleg a Víg-színházban játszik, ide azonban csak erre a darabra köti szerződés. Egyidőben tárgyal a Belyárosival, a Királlyal és a Magyarral a további szerepeit illetően és ugyanakkor az Andrassy útj színház új műsorának is ő lesz a főattrakciója. Most mind a három színház szeretné felleptetni, aminek azonban fizikai akadályai vannak. Kizárólag csak fizikai, mert ha a színházakban vagy a primadonnán múlna, úgy egyszerre három helyen is fellépne. Szomorú dolog, hogy ma egy-egy színház sorsa csak egy-egy divatos primadonna szeszélyétől függ. A kongó nézőterek pedig kétségbeesetten harcolnak egy-egy ilyen „mentőangyal“ után. Injekciónak talán nem rossz ez, — de meggyógyulni aligha fog így a pesti színházi front.

Ahogy a közönség a filmet látja

A talkie legyőzte a néma filmet. E héten már csak két premier játszik zenekarral, a többi diadalmasan járdati a kisebb és nagyobb „hangos“ attrakciókat. Az elbocsátott moziésznek melabúsan ödöngének a vakító transparensek fényében.

— az ő számukra ez a technikai újítás a

kenyértelenséget hozta. A gép felfalja az embert s a zörgő, recsegő granolón vélegesen betelepült a zenekarokba. A közönség pedig — egyelőre legalább is — tódl a hangos filmekhez. Meddig tart ez a lúz? ... nem tudjuk. Egyelőre a színházak kétségbeesetten fudkolnak a filmkonkurrencia kétségbeesett szorításában és állig felfegyverkezve állják a harcot. A mostani — túlzott — érdeklődés mindenestere alább fog hagyni az újság ingernek elmúltával, és csak akkor állandósulhat, ha lassanként a magyar hangos filmgyártás is megindul. Itt azonban egyelőre még teljes a káosz és a kapkodás. Pedig sok-sok millió pengő vándorol külföldre, amit — legalább is részben meg lehetne takarítani, ha egyszer végre itthon is készülének filmek.

E héten egyébként két hangos film-premier volt. Az egyik a

Submarine,

egy amerikai tengerészfilm, amelynél izgalmasabb filmdrámaét keveset láttunk az utóbbi időkben. Külön érdekessége a darabnak az amerikai flotta egyrésznének szereplése, amely egyszerű keretet ad a történetnek.

A másik hangos film a Rádusé, az

Atlantic,

amely szintén az úgynevezett nagy attrakció közé tartozik. Dupont, az egyik legkiválóbb angol rendező munkája a darab, amely komoly figyelmet érdemel.

Az e heti hangos híradók kissé gyengések és igen primitív formában igyekeznek visszaadni az események „zöreijét“. Mert leginkább „zörgés“-nek lehetne bevezetni ezt a 15 perces, amíg a rövid bevezető filmek peregnek.

(—y)

A heti műsor:

9.15: A rádió házikvartétének hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízilázszólkázat. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A Fejes-szalonzenekar hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszérárak. — 3.00: Piaci árak és árfoylamhírek. — 4.00: Asszonyok tanácsadója. (Arányi Mária előadása). — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5.10: Tót-magyar nyelvtanítás. — 5.40: Komlóssy Emma magyar nótákat énekel Kurina Simi és cigányzenekarának kíséretével. — 6.50: Német nyelvtanítás. — 7.30: A Filharmoniai Társaság hangversenye a Zene-művészeti Főiskola nagytermből. Vezényel Hans Knappertsbusch, bajor országos főzeneigazgató. — 9.40: A Magyar Küllügyi Társaság előadássorozata. Radics Elemér dr. francianyelvű előadása: „L'esprit hongrois dans le reflet des anecdotes historiques“. (A magyar szellem a történelmi anekdoták megvilágításában). Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Bachmann-jazz a Dunapalotánagyszállóból.

Mit írt az ujság ma száz éve

A Külföldi S'Hazi Tudósításkból. Bol-dog Asszony Havának 27-dik napján 1830. „Oda van Magyar Horatiusunk, oda van a feledhetetlen Virág Benedek, ki nemzeti poézisunkra oly szép fényt terjeszte“. — Így búcsúztatták Virág Benedeket, ki is — az elmúlt szombati napon este 10 és fél óraker Budán magányos szobáskájából elköltözött e világból.

Franciaország 80 milliói kölcsönét a Rotschild-testvérek folyósították, kiknek ajánlata négy közül a legtöbb volt, de általános meglepetésre nem volt aláírva. A lepecsételt ajánlatok felbontásánál jelenlévő Rotschildok azt vallották, hogy csak pusztá véletlen feledékenység az egész és a pénzügyminiszter engedélyével ott nyomban aláírták.

DOUGLAS
nagy néger revüje
február 1-től a
Royal Orfeumban

Rádió

Miért nem magyarázza meg a Stúdió az idegennyelvű közvetítéseket

Az elmúlt héten a Stúdió Berlinen át közvetítette a Londonban megtartott lezserelési konferencia megnyitó ülést. A nagy stúdiók e csemegéjétől a magyar közönség nem esette el.

A közvetítés második fele technikai-lag szinte tökéletes volt

s akik francia és angol nyelven beszélnek, pontosan megérthették az elhangzott beszédek.

Amilyen dicséretes azonban a műszaki rész magósa, anyi kívánni vaót hagyott fenn a közvetítés szellemi része. A konferencia megnyitó ünnepegei ugyanis két és félórát vettek igénybe. Teljes két és félórát át hallhatta a magyar közönség tehát

a történelmi jelentőségű ülést,

hallhatta a szónokok, államférfiak hangját, amelyet egyébként talán sosem fog hallani, de nem tudta, hogy mit mondanak. A rádió heterogén közönségétől nem lehet kívánni, hogy angol és francia nyelven elmondott előadásokat értsen. A közönség ellenben kívánhatja, hogy

csak olyan előadásokat adjanak, amelyet megérthet.

Kívánhatja ezt annál is inkább, mert kívánóságának jogosságáról éppen a berlini adóállomás győzte meg.

Berlin a világjelentőségű ülésre

külön riportert küldött ki,

akinek az volt a feladata, hogy a szónokok beszédjének rövid tartalmát mikrofonba mondja. Így is történt.

A Magyar Hétfő legutóbbi számában rámutattunk arra, hogy a budapesti mikrofon mellé is kellene állítani

egy talpraesett bemonót,

aki gyors, jellemző mondatokkal adja vissza az elhangzott beszédek tartalmát. Ez a közvetítés eredetiségéből semmit sem vont volna el, sőt értékben emelte volna. Sajnos, nem így történt. Ismét szegényebbek vagyunk egy rádióportállal, amelyet egy kis jóakarattal a Stúdió legszébb fegyvertényei mellé sorozhattunk volna.

Közgazdaság

Négy millió pengőn felül van a Pesti Hazai nyeresége

Közel százmillió a takarékbetét — Tizennégy pengő osztalék

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —
A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület igazgatósága január 20-án tartott ülésében megállapította az 1929. évi mérleget és üzleteredményt és elhatározta, hogy f. é. február hó 5-én megtartandó 90-ik évi rendes közgyűlésnek javasolni fogja a 4,049,311,91 pengőft tevő tiszta nyereségnek (1928-ban 3,400,388,64 P) következő módon leendő felosztását:

2,800,000.— P (250)
300,000.— P (250)
150,000.— P (100)
80,000.— P (150)
150,000.— P (130)
100,000.— P (100)
15,000.— P (15)
130,000.— P (125)
67,271,91 P (60,461,70)

Osztalékra fordítassék minden részvény után 14— P, vagyis
A rendes tartalékalapnak az alapszabályszerű 5, vagyis 193,440 P helyett
Az ingatlanértékesítéskor tartalékalapnak
Az elismert Vállalati Nyugdíjpénztárnak
A nyugdíjtartalékalapnak
Az egyesületi segélyalapnak
Köz- és jótékony célra az évközben folyósított 25,752-67 pengőn felül
A tisztviselők külön jutalmazására adassék és a fennmaradó

az 1930. évi nyereség- és veszteségszámlára vitessék át.

Azok az általános kedvezőtlen viszonyok, amelyek az 1929. évben közzgazdasági téren uralkodtak és egyformán hátrányosan hatottak a mezőgazdaság, az ipar, kereskedelem és így közvetve a pénzügyre, azaz az intézet fejlődését menetet csak meglassítani, de megállítani képesek nem voltak. Erről tesznek tanúbizonyságot a következő mérlegadatok:

Az összes forgalom a tavalyi 9 milliárd 123,623,071,70 pengőről 9,967,005,706,32 pengőre, a készpénzforgalom pedig 1 milliárd 528,960,963,33 pengőről 1,646,999,397 P 95 fillére emelkedett. A bérei könyvekre elhelyezett betétek a tavalyi 83,077,220,54 pengővel szemben 9,224,112,98 pengős emelkedéssel 92,301,333,52 pengős álladékok, míg a folyószámlán és csekk-számlán elhelyezett betétek és egyéb hittelezők tételének beszámításával 1 millió 148,335,68 pengő apadással 91,933,041,32 pengős álladékok tüntettek fel, úgy, hogy az intézetnél elhelyezett összes tőkék álladéka a tavalyi 176,159,197,34 pengővel szemben 184,234,374,84 pengőt tesz. A váltóleszámtalálási-üzlet az egész évben élénk forgalmat mutatott, leszámításra kerülően az 1928. évi 335,872,699.— pengő értékű váltóval szemben 359,702,950 pengő értékű váltó, míg a váltótárca 95 millió 957,461,89 pengőről 101,555,678,28 pengőre emelkedett. Az értékpapirokra adott előlegek a tőzsdéi viszonyokban megindokolható csökkenést tüntettek fel és álladéka 5,461,622,32 pengőt tesz, az adóssok egyéb fedezetek alapján, valamint nyílt hitelek és kölcsönök adóssok álladéka pedig az 1928. évi 36,255,470,06 pengővel szemben 39,802,291,42 pengőre rög, míg az intézetnek giró-számlán pénzügyzeteknél és bankcégeknek fennálló követelése 4,567,951,64 pengős emelkedéssel 22 millió 324,160,36 pengőt tesznek, ami az intézet mobilitásának fokozását jelenti. A jelzálogkölcsön-üzletben a mostoha viszonyok és a külföld tartózkodása dacára is mérsékelt fejlődés mutatkozik, amennyiben 10,545,677.— pengő értékű dollár jelzálogkölcsön került folyósításra, amivel a dollár jelzálogkölcsönök álladéka 63 millió 227,811,60 pengőre, míg a közszégi kölcsönök álladéka 9,273,947,19 pengőre emelkedett. Kielégítőnek nevezhető az is, hogy az intézetnek sikerült a lefolyt évben 5,095-847,95 pengő névértékű 1½% dollár záloglevelet elhelyezni, amivel a forgalomban lévő záloglevelek álladéka 15,899,834,55 pengő névértékre növekedett. Az egyesület értékpapírtárca továbbá fixkamatozású címletek beszerzésével és néhány érdekkörinköz tartozó intézet új részvényeinek aránylagos átvételével az 1928. évi 11,248,666,19 pengővel szemben 12,863,333,51 pengőre rög, mely aktívának értékelése az eddigi gyakorlat szerint is úgy történt, hogy e tételben tekintélyes latens tartalékok foglaltnak. Az Egyesület érdekkörébe tartozó vidéki intézetek fejlődése a kedvezőtlen viszonyok dacára kielégítő és ezek az egyesület részéről megfelelő támogatásban részesültek. Az intézet tisztviselőiről és nyugdíjasairól folytatólagosan

gondoskodni kívánván, a közgyűlésnek a nyugdíjhányadnak 80%-ról 85%-ra, illetve a régi nyugdíjasok nyugdíjértékelési arányszámának 55%-ról 60%-ra való fel-emelését fogja javasolni, amely ténnyel z intézet a nyereségfelosztásban az Elismert Vállalati Nyugdíjpénztár dotációja-ként kihasított 80,000 pengő beszámításával e célra tulajdonképen 133,000 pengőt fordított, míg régi nyugdíjasainak nyugdíjipótására és az Elismert Vállalati Nyugdíjpénztár járulékaiknak egyedüli viselésével további 382,000 pengő terhet vállalt magára.

A Leszámitolóbank fiztá nyeresége két és félmillió pengő

Hét pengő osztalékoft fizet — Harminc százalékkal emelkedtek a takarékbetétek

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A Leszámitolóbank most közzétett alábbi mérlegadatai élénk bizonyosságai annak a nagy bizalomnak, melyet az intézet úgy a belső, mint a külföldi ügyfelei részéről élvez, amit bizonyít a takarékbetétek 30 százalékos emelkedése is.

A zárszámadásról a bank a következő jelentést adta ki:

A Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank igazgatósága báró Dr. Madarassy-Beck Marcell elnökelete alatt tartott ülésében megállapította az intézet 60-ik, 1929. üzletéről szóló zárszámadását, amely 2,556,693,23 pengő üstza nyereséget tüntet fel az 1928. évi 2,508,144,66 pengő nyereséggel szemben. Az igazgatóság a február 20-án tartandó közgyűlésnek elő fogja terjesztani, hogy a rendes tartalékalaphoz az alapszabályszerű 5%, azaz 93,926,78 pengő helyett 200,000 pengő csatoltassék, a nyugdíjállatással kapcsolatos költségekre 400,000 pengő, a báró Madarassy-Beck Miksa alap javára pedig 50 ezer pengő fordítassék és *dividenda* jelében 1-680,000 pengő osztassék ki, miáltal az elmúlt évnék megfelelően, ismét 14%-os, azaz 7 pengő osztalék fog kifizetésre kerülni. E szerint a jelenlegi árfolyam mellett az intézet részvényei az osztalék számításba vételével 8%-ot meghaladó jövedelmezőséget nyújtanak.

A bank tiszta nyeresége kizárólag a rendes folyóüzletiből ered. A mérlegadatok az intézet erőteljes fejlődését tanúsítják és különösen kiemelendő, hogy a betéti könyvekre elhelyezett tőkék összege a tavalyi 29,590,858,93 pengővel szemben 30%-os emelkedéssel 38 millió 363,827,54 pengőre növekedett és nem mutatnak csökkenést a gyümölcsözöttésvégét folyószámlán elhelyezett betétek sem, amennyiben 38,571,163,04 pengőről 40,746,176,37 pengőre gyarapodtak. Az egyéb hitelezők tételével együtt az intézet kezelésére bizott idegen tőkék az 1928

Amerikáznak az osztrák agrár-tárgyalással szemben. A nagyjelentőségű agrártalós egyének folytattak az osztrák gazdaság egyének kfolytattak az osztrák gazdaság vezetőivel — értesülésünk szerint — megakadtak. A felsőház és a képviselőház egyes tagjaiból alakult agrár-blokk viharos tárgyalásai után kialakult a kép: az igazi agrárius politikusok, Mayer miniszterrel az élükön, a magyar mezőgazdaság egyetlen mentővárának tartják ezt a gazdamozgalmat. Ezzel szemben a kar-telekkel kapcsolatban élő birtokos elemek félnek a láthatáron feltűnő zöld-internacionaletől. Eppen ezért amerikkázzák az osztrák gazdasággal folytatott tárgyalást és akadályozzák annak az egyesületnek megalkotását, amely tárgyaló fél volna az osztrák körökkel. Kisgazda körök, élükön a Magyar Falu táborával már kibontották a harcizászlót és országossá fejlesztik a mozgalmat.

Városszerte nagy feltűnést keltett a „Bart”-ék által a 15 vonalon szolgálatba állított két tengelyes, 50 személyes „Krupp” rendszerű autóbusz, melyet a „Győri autóbuszgyár” készített a győri „Siar” autóbuszgyár részére s mely egyideig kiségitő szolgálatoft teljesít „Bart”-ék budapesti vonalán. A rendkívül izléses, vonalvezetésben nemes, abszolút zajtalan és rázkódásmentes járművet a szolgálatbaállítás előtt többek között megtekintették Markhot Jenő kereskedelemügyi miniszteri tanácsos, Scheuer Róbert, a székesfővárosi autóztem felügyelőbizottságának tagja, az autóbuszgyár vezetője stb., akik egyhangú elismerésüknek adtak kifejezést.

Zsuffa István és Társa
angol gyapjuszövetek kereskedése
BUDAPEST, IV., VÁCI UCCA 25. SZÁM.
(Piarista ucca sarok)

Állandó nagy raktár elsőrendű angol, skót és irland szövetekben, valamint seiyem-áruban.

december 31-ii 105,059,444,91 pengővel szemben az ez évi mérlegben 119,649,937 pengő 71 fillért tesznek ki.

Az intézet váltótárcaja 46,640,471,43 pengőről 50,394,703,62 pengőre növekedett, Zsírőszámlán, pénzügyzeteknél és bankcégeknek fennálló követelések, valamint a pénztári állomány címén a tavalyi 10,238,374,86 pengővel szemben 11 millió 763,825,19 pengő szerepel, az adóssok tetele pedig 49,540,526,17 pengőről 56 millió 186,224,30 pengőre emelkedett. E szám- adatok szerint az intézet kihelyezései és a kezelésre bizott idegen tőkék közötti arány a mindenkor szem előtt tartott mobilitást mutatja. Behajthatatlan vagy kétes követelések csak jelentéktelen összegben fordulnak elő. Emelkedést mutat a jelzálogkölcsönök állománya is, amennyiben az 1929. év folyamán az intézet több mint 800,000 dollár értékű jelzálogkölcsönt folyósított, miáltal a dollár-záloglevélkölcsönök tetele 37,981,108,83 pengőre rög, míg a közszégi kölcsönök összege, tekintve, hogy az üzletágban az év folyamán az intézet újabb kölcsönt nem folyósított, a tervszerű törlesztéssel csökkent az 19,229,421,82 pengőt tesz ki. A mérleg egyik oldalának főösszege a tavalyi 187 millióval szemben az 1929. évi mérlegben 204 millió pengőt tüntet fel.

Az intézet érdekkörébe tartozó vállalatok működése kielégítő volt. A Magyar Forgalmi Bank Rt. a tavalyival egyenlő osztalékoft fog fizetni, Ugyanez a helyzet a Magyar Kereskedelmi Hitelbank — Schopper J. G. Rt.-nél is. A Magyar Általános Ingatlanbank Rt. üzletve kedvezőnek mondható, úgyhogy osztaléka legalább is az előző évinek fog megfelelni. A Cukorgyár Rt. Veliki-Beckerek (Nagy-beckerek) Délcukor üzletve eredménye nagyon kedvező volt, úgyhogy osztalékát ismét emelni fogja. A Fejérmegyei Cukorgyár Rt.-nél, Ercsi, a kedvező őszi időjárás folytán kielégítő üzletve van kilátás.

Az intézet az év folyamán Budapesten 2 új fiókot nyitott. A már régebben fennálló budapesti és vidéki fiókok, valamint a bank vidéki affiliált intézetei — melyek száma 17 — tekintélyes forgalmat bonyolítottak le és kielégítő eredményt értek el. Ugyanez vonatkozik a belgrádi Jugoslavische Kreditanstaltira is.

Az utóállamok területén levő pénzügyi érdekeltségek is megfelelőek a hozzájuk fűzött várakozásoknak.

Az Osztrák Nemzeti Bank csatlakozott a kamatiábleszállításhoz. Az Osztrák Nemzeti Bank a kamatiábleszállításhoz a havi számlákra szállította le.

— A kereskedelmi miniszter szemléltja. Bud János kereskedelmügyi miniszter a gyárvállalatoknál megkezdett szemleútjának folytatásaképpen a m. kir. Vas-, Acél- és Gépgyár Kőbányai úti telepét szemléltette meg. A minisztert Köpöcsy Elemér miniszteri tanácsos vezérigazgató ka-lauzolta végig a gyártelepen. A miniszter a látogatás után teljes elismerését és meglegedését fejezte ki a vezérigazgatónak, azzal, hogy szavaft a munkássággal is megfelelő módon közölje. Bud János kereskedelemügyi miniszter szemleútját, amelynek során a mult hetekben a Leipzig-er Szesz- és Cukorgyárat látogatta meg, a közeli napokban több különböző gyár megtekintésével szándékozik folytatni.

A hivatalos bankkamatláb: 7 százalék. A Magyar Nemzeti Bank a mult hét pénteken fötanácsi ülést tartott, amelyen a hivatalos bankkamatlábát lélszázalékkal leszállította és erről a következő hivatalos közlést adta ki:

A Magyar Nemzeti Bank fötanácsa 1930 január 24-én tartott ülésében elhatározta, hogy január 25-én kezdődő hatállyal a bank által váltók, közraktári zálogjegyek és értékpapírok leszámítolásánál alkalmazott kamatlábát 7 és fél százalékról 7 százalékra népszerűségi kölcsön kötvényeire adott kölcsönöknel alkalmazott kamatlábát pedig 8 százalékról 7 és fél százalékra szállítja le.

A Magyar Nemzeti Bank a mult év novemberében szintén lélszázalékkal csökkentette a kamatlábát, ami a legutóbbi mérsékléssel együtt — a legutolsó három hónap alatt — egyszázalékoft tesz ki.

A magyar autójavitó műhelyek fejlődése. Az utolsó három évtized a magyarországi autóipart valóságos önálló iparágá fejlesztette ki. Ezeiótt 20—30 évvel az autobilok javítása csak a garázsoknak egyik sarkában elhelyezett és igen szegényesen felszerelt harmadlagos javító apparátusokkal történt, de az autos közönség rájött arra, hogy az autobil fenntartásának és saját érdekeinek leglényegesebb előfeltétele, hogy mindenkor biztosan számíthasson precíz és gyors javítási lehetőségekre. Eppen ezért a közönség azokat a gyárakat és gyári képviseleteket tüntette ki különösképpen bizalmával, amelyek modern és igényeinek mindenféleképpen megfelelő javítóműhelyeket rendelkeztek be. A Mercedes-Benz Autobil Rt. amely service szolgálatának bevezetésével és folytatólagos rendszeresítésével már eddig is a legnagyobb elismerést szerezte meg magának, hivatásának magaslatán állva, továbbment egy lépéssel akkor, midőn a legmodernebbül felszerelt és a legfejlettebb igényeknek is mindenben megfelelő, mondhatnók páratlan technikai berendezésű műhelyszolgálatot áll a Mercedes-Benz autótulajdonosok rendelkezésére. Csata ucca 29. szám alatt a maga nemében egyetlen és Nyugat perspektíváját tükrözö javítóüzemet tart fenn. Dúsan felszerelt alkatrésztárak, speciális fémmegdolgozó, lakatos, szerelő osztályok és a modern autógyártási technika összes szükséges gépei állanak itt az autótulajdonosok rendelkezésére, míg az érdeklődő és vásárló látogatóft izléseben berendezett és megfelelően temperált mintatermek fogadják. A látogatóft közönség ismeretlenül benyomásoft az elképzeltetö legnagyobb rend és higiénia, munkásjóltéti intézmények és nagy világos munkatermek teszik bensőségessé és kellemessé. Ez a modern telep fővárosunknak olyan intézménye, mely méltán tarthat számoft a legkényesebb igényű autobiltulajdonosnak, valamint a legrigorózusabb mérnöknek és a legprecízebb szakembernek egyaránt értékes elismerésére és ugyanakkor maradék nélkül tölti be hivatását a magyar autobilizmus fellendítése és fejlődése terén.

Ma már fogalom, hogy a

Keresztény Szabóiparosok Szövetkeztében

a legjobb minőségben és a legolcsóbb árban szerezheti be szövet-, posztó- és belésáruszükségletét.

Főüzlet: IV., Károly körút 30. Fiókuilet: II., Zsigmond-u. 14.

Megalakult az Országos Valorizációs Párt

A hadikölcsön-kötvény tulajdonosok külön parlamenti frakcióval fogják küzdeni érdekeikért

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —
Vasárnap délelőtt nagygyűlést tartottak a régi képviselőházban a hadikölcsönkötvény-tulajdonosok. A gyűlés egyszerűsége az Országos Valorizációs Párt alakuló gyűlése volt.

A hadikölcsönkötvény-tulajdonosok körében még 1926-ban indult meg ez a mozgalom, amely a választások után elanyagult, majd több-kevesebb erővel fel-fellángolt, de eredményre jutni nem tudott. Többször megpróbálkoztak azzal, hogy alapszabályszerűen megalakuljanak.

1927-ben fel is terjesztették a'apszabályait, amelyeket azonban a belügy-minisztérium nem hagyott jóvá.

A párt megalakulását előző előmunkálatai már két hónapja folynak, míg végre kitartó munkájukat siker koronázta. Az alakulást előkészítő bizottság elnöke dr. Siczák volt képviselő hívta össze a vasárnapi gyűlést, amelyen a közönség óriási számban jelent meg. Felszólaltak dr. Páczner Jenő ügyvéd, aki a mozgalom egyik vezetőjéből, azonkívül Pakots József és Gál Jenő, akik nem tartoznak ugyan a párti kötelékbe, de egyetértettek azzal és a mozgalom fölötti patronátust vállalták mindaddig, amíg a hadikölcsönkötvény-tulajdonosok külön parlamenti frakciót képezhetnek.

A gyűlés elfogadta dr. Páczner Jenő határozati javaslatát, amely három pontból áll.

1. Az államháztartásban a legmesszebbmenő takarékoskodás. 2. Az 1928. évi XII. tc. revíziója és 3. A szabadsági jogok teljes visszaállítása.

A párt egyébként erősen készül a választásokra.

— Enyhe, csapadékos idő. A Me-továbbra is enyhe, csapadékosra hajló idő várható.

Bethlen István gróf vasárnap éjjel a keleti expresssel hazaérkezett

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Bethlen István gróf miniszterelnök vasárnap éjjel 11 óra 50 perckor a keleti expressszel Budapestre érkezett. A nyugati

pályaudvaron semmiféle fogadtatás sem történt, mert a miniszterelnök váratlanul jött meg vasárnap este. A vonatból való kiszállása után azonnal autóba ült és a várba hajtott.

— Az Országos Kaszinó vasárnapi közgyűlését Bernát István igazgató nyitotta meg. A tárgysorozat után megejtették a választást. Választmányi rendes tagok lettek három évre: Agoraszó Tivadar, gróf Apponyi Albert, Bárdi László, Botzenhardt Ferenc, Buzáth János, Dezsőffy Aurél, Dóra

Szilárd, Éltető Ákos, Hets Béla, pálo-czi Horváth István, Ipolyi-Keller Gyula, Kelety Dénes, Nagy Emil, Nagy Ödön, Radinovic Iván, Szabó Nándor, Szandtner Ernő, Vuk Mihály, Wekerle Sándor. Póttagnak választották: Mayer Károlyt.

SPORT

Nagyarányú győzelmek a boxoló csapatbajnokságban

BTK—BTC 14:2

FTC—NSC 10:6

A boxcsapatbajnokság elődöntő mérkőzéseit vasárnap délután bonyolították le a régi képviselőház nagytermében. Zsúfolt padosok és karzat előtt folytak a küzdelmek, amelyek során az FTC 10:6 arányban megérdemelten győzte le az NSC csapatát és a BTK 14:2 arányú fölényes győzelmet aratott a BTC felett. Részletes eredmények a következők:

— Könnyűsúly: Szelepcsényi FTC—Gel-bai NSC. — Welter-súly: Ecségi FTC—Sauer NSC. — Középsúly: Endre FTC—Szobolevszky NSC. — Kisnehézsúly: Szigeti FTC—Magyar NSC. — Nehézsúly: Lutz FTC—Litmann NSC.

BTK—BTC 14:2

Légsúly: Lovas BTK—Tóth II BTC. — Bantamsúly: Leitner BTK-nak a BTC nem tudott ellenfelet állítani és így a BTK küzdelem nélkül jut a két pont birtokába. — Pehelysúly: Szabó BTK—Józán BTC. — Könnyűsúly: Fogas BTK—Dallos BTC. — Welter-súly: Schmidt BTK—Kerekes BTC. — Középsúly: Leireich BTK—Judit BTC. — Kisnehézsúly: Kéri BTK—Bognár BTC. — Nehézsúly: Körösi BTK—Pesti BTC.

FTC—NSC 10:6.

Légsúly: Kocsis FTC—Tarbay NSC. — Bantamsúly: Széles FTC—Kubinyi NSC. — Pehelysúly: Márton FTC—Mándy NSC.

Az Orgonista-Szalay páros Európa-bajnok lett

Bécs, január 26.

Ma folytatták Bécsben nagy és előkelő közönség előtt a női és páros Európa műugróbajnokság küzdelmeit. A szépség díjat Ivonne de Linge—Geurt (Belgium) nyerte.

A páros műugró bajnokság győztese

az Orgonista—Szalay pár lett 10,34 ponttal.

2. Roter—Szoilás (Budapest). 3. Hochaltinger—Preisecker. 4. Filippovics—Willinger (Budapest).
A hölgy műugró bajnokság győztese Fritzi Burger (Bécs.)

Első tréningmérkőzés a Hungária úton

Budai 33 -- Vasasok 1:0 (1:0)

A közelgő szezonra való tekintettel vasárnap már munkába állott néhány csapat. A legnagyobb érdeklődéssel a Budai 33 és a Vasasok tréningmérkőzését várták a drukkerek. Kialakult formáról természetesen szó sem lehetett. Az időjárás és a talaj sem kedvezett a csapatoknak. A tréningmérkőzést a nagyobb rutin a budai csapat javára döntötte el.

Stancsik a 12. percben helyezte gólt lött.

A Vasasok a második féldobben fölényben voltak, de csatáiraik semmi sem sikerült.

Jó játékot csak a védelmek részéről láthattunk.

Az egyéb barátságos mérkőzések közül kiemelkedett a

III. ker. FC—III. ker. TVE 1:0 (1:0).

A profik komplett csapatokkal csak nehezen győztek amatőrjeikkel szemben. Góllövő: Lengyel.

Póstás—Népjólté 6:3 (3:1).

Az érdekes, izgalmas mérkőzést a gólképesebb csatársor nyerte.

BEAC—33 FC 4:2 (2:0).

A teljes 33-asok ellen szép stílusban győzött a BEAC. A budai csapatnak az előző éjjeli bál, úgy látszik, ártott.

FTC—MOVE T. Előre 9:1 (6:1).

Hatalmas lendülettel, briliáns játékkal győztek a zöld-fehérek.

Belejezték az MHC nyolcas tornáját

Az MHC által rendezett nyolcas jég-hokki-torna utolsó mérkőzését játszották vasárnap délután. A szitáló esőben, kásás jégen a

BKE II.—FTC 0:0

arányú küzdelme után, amelyben a zöld-fehérek sikeresen védekeztek, eldől a helyezések sorrendje is. 1. MHC 6 ponttal. 2. BKE II. 3 ponttal. 3. FTC 2 ponttal. 4. BBTE 1 ponttal.

Minden világbajnokságot hazahoztak Berlinből a magyarok

Berlin, január 26.

Az asztali tenisz világbajnokság női páros döntőjében a Mednyánszky, Sipos és a Gál, Komáromi pár került egymással szemben.

A Mednyánszky—Sipos pár világbajnok lett

21:12, 21:12, 21:19 arányú győzelmével. Az asztali tenisz világbajnokságok további eredményei:

A férfi egyesben a döntőbe Barna és Bellák került.

A férfi párosban a döntőbe Sipos, Kelety és a Mednyánszky—Szabados-pár került.

Kilesz a MAC trénerere?

Érdekes választási harcra készül a klub

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —
A közeli napokban a Magyar Atlétikai Club atlétai tisztújító közgyűlést tartanak. Az ország egyik legrégebbi és legnagyobb egyesületének a választásait mindig élénk érdeklődéssel figyelték a sportársadalomban. Kettőzött az érdeklődés most, amikor

bizonyos forradalmi mozgalomról számolt be az egyik sportlap. A híradás azonban nem felel meg a valóságnak.

Forradalmi mozgalmakról aminthogy a multban nem lehetett, a jövőben sem lehet beszélni a MAC-ban. A beállítást egyoldalúsága és tendenciózus volta már kintt abból is, hogy

Somfai Elemért, a magyar atlétika díszét, azzal gyanúsította meg, hogy a klub trénerségét akarja megkaparintani.

Illetékes helyen a tendenciózus cikkel ellentétben a következő információt kaptuk:

Kétségtelen, hogy bizonyos fokú akció indult aziránt, hogy a klub jövő boldogulását biztosítsák. Régi, neves atléták arra a meggyőződésre jutottak, hogy az atlétikai szakosztály vezetésére nem elegendő a jelenlegi 2—3 tagú szűkebb vezetőség, amelynek érdemeit elismerik ugyan, de a hibáit sem hallgatják el. Hibául róják fel, hogy a MAC-nak nincs a MASZ-ban kellő arányú képviselete. Kifogásolják továbbá a vezetők sportpolitikáját is.

Eötvös új rekordot futott 5000 méteren

A kedvezőtlen időjárás sem riasztotta el versenyzőinket a komoly sporttól. Az egyenlőtlen jég és eső ugyan erősen befolyásolta az eredményeket, azonban

Eötvös új rekordja elé még ez sem tudott akadályt gördíteni.

Az egyre jobban formába jövő Eötvöstől, úgy látszik, az idén még várhatunk meglepetést. A részletes eredmények a következők: 1. Eötvös 9 perc 07,6 mp. országos rekord! 2. Erdélyi 9 perc 25,8 mp. 3. Windtner 9 perc 32,4 mp. 4. Hauser 9 perc 37,4 mp.

Bécs már startolt a futballban

Bécsben, ahol rendszerint előbb kezdik a szezonot, mint nálunk, vasárnap már megindult a mérkőzések sorozata. Bajnoki mérkőzés: Ausztria—Vienna 3:0. — Kupamérkőzések: WSC—Slovan 3:1. WAC—Finanzen 10:2. — Barátságos mérkőzések: Briggtenauer—Hakoah 2:0. Admira—Simmering 2:2. Wacker—Urfahrt 4:1. Rapid—Cricketter 7:1. Hertha—Weiss Elf 5:0.

Felélés szerkesztő és kiadó:

MOVIK ZSIGMOND

CORDATIC

— Mándy Sándor megválasztása a dárdaik kerületben biztosra vehető. Mándy Sándor dr. az egységes párt jelöltje, vasárnap délelőtt Magyarbolyban tartotta meg programbeszédét. Az ajánlást íveket a képviselőjelöltek már benyújtották és azoknak felülbírádságra a hétfői nap folyamán sor kerül. Mándy Sándor ajánlást ívét ezeröttszázán írták alá, míg a másik két jelöltet, Gossmann Mártonét és Schmidt Miklóst négyszázhuszan, illetve négyszáznyolcvan. Mivel a dárdaik kerületben összesen körülbelül kétezer száz polgárnak van szavazati joga, Mándy megválasztása biztosra vehető.

— Életuntak, Német Lajosné 32 éves iskola szolgálója, Lisznyai uca 44 alatti lakásán családi okok miatt borotvával felvágta a nyakán az ereket. — Klung Ferencné 36 éves háztartásbeli Teve uca 23 alatt adalinnal megmérgezte magát. — Mind a két életuntat súlyos állapotban a Rökus-kórházba szállították.

— A Magyar Gyógy- és Fizioterápiás Társaság örökös tiszteletbeli elnökévé választotta Ákos Istvánt. Vasárnap délelőtt tartotta a Magyar Gyógy- és Fizioterápiás Társaság évi rendes nagygyűlését, amelyen dr. Rottenbiller Fülöp igazságügyi h. államtitkár elnököt. A nagygyűlés tudomásul vette a mult évről szóló jelentéseket, majd megválasztotta az új tisztkart. Elnök lett dr. Rottenbiller Fülöp, társelnök Nagy Árpád kultuszminiszteri h. államtitkár, ügyvezető elnök Hoór Károly miniszteri osztálytanácsos, főtájtár dr. Fidh Zoltán, a gyógy- és fizioterápiás főiskola igazgatója. A nagygyűléssel kapcsolatos díszülés keretében Ákos István gyógy- és fizioterápiás igazgatót ötven éves munkásságának elismeréséül a társaság örökös tiszteletbeli elnökének választotta meg. Az ünnepeltnek dr. Nagy Árpád nyújtotta át a kormányzó legmagasabb kitüntetését.

Szőnyegek, függönyök

paplan, takaró, matrac stb. legolcsóbban

Kovácssevics Milenkó cégnél IV., Petőfi Sándor uca 3., udvarban

Nagyobb vásárlás esetén kedvező fizetési feltételek.